

Konkursutredning avseende
SAAB Automobil ABs
konkurs

Innehåll

	Sid
Uppdragsbeskrivning	2
Inledning	3
Allmän beskrivning	5
Redovisningens uppbyggnad och skick	12
Om skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning enligt ABL 25:13 har fullgjorts	16
Obeståndstidpunkt	28
Återvinningsfrågor	43
Transaktioner med närstående	48
Specialfrågor	55

Uppdragsbeskrivning

Uppdraget

Grant Thornton Sweden AB har fått i uppdrag att biträda Förvaltarna för SAAB Automobile AB i konkurs avseende utredning av vissa frågor som:

- Bokföringssystem och bokföringsskyldighetens fullgörande
- Återvinning
- Olaglig värdeöverföring och skadeståndsskyldighet enligt ABL
- Tidpunkt för skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning
- Tidpunkt för obeståndet och orsakerna till detta
- Transaktioner med närstående samt vissa specifika transaktioner
- Andra frågor initierade av förvaltaren

Utöver ovanstående så har vi utrett och avrapporterat löpande frågeställningar som har uppkommit under arbetets gång. Begränsningar i vår granskning framgår under respektive granskningspunkt.

Granskat material

Det material vi använt för vår granskning har i huvudsak varit följande;

- Redovisningsmaterial för perioden 2011-06-01 – 2011-12-19
- Leverantörs- och kundreskontror i Excel för tiden ovan
- Grund- och huvudbokstransaktioner månadsvis i Excel- alternativt textfilform erhållna ur redovisningssystemet SAP, för perioden 2010-01-01 – 2011-12-19
- Kontoutdrag för likvidkonton från SEB för perioden 2011-06-01 – 2011-12-19
- Olika kontoutdrag och fakturakopior utsökta från SAP med hjälp av SAAB-personal däribland kund- och leverantörsreskontror för olika tidsperioder
- Pärmar med manuella betalningar som gått vid sidan av kund- och leverantörsreskontror
- Styrelseprotokoll för perioden 2010-06-29 – 2011-12-19
- Information som framkommit vid intervjuer med nyckelpersoner.

Inledning

Använda förkortningar

- SAAB Automobile AB – ”SAAB” eller ”Bolaget”
- SAAB Automobile Powertrain AB – ”Powertrain” (helägt dotterbolag till SAAB Automobile AB)
- SAAB Automobile Tools AB – ”Tools” (helägt dotterbolag till SAAB Automobile AB)
- SAAB Automobile Parts AB – ”Parts” (helägt dotterbolag till SAAB Automobile AB)
- SAAB Automobile Property AB – ”PropCo” (helägt dotterbolag till SAAB Automobile AB fram till sommaren 2011)
- Swedish SAAB Automobile Development AB (Sv Saab Dev) samägt med Youngman
- Spyker Cars B.V. – ”Spyker” (moderbolag till SAAB Automobile AB)
- Swedish Automobile N.V. – ”SWAN” (f.d. Spyker)
- Victor Muller – ”VM” (Styrelseordförande samt fr.o.m. 2 maj 2011 VD SAAB Automobile AB)
- Latin American Tug Holding NV, sedermera Latin Management NV - ”TUG” (bolag baserat på Nederländska Antillerna och kontrollerat av Victor Muller. Motpart i avtalet som reglerar ersättning till VM).
- Jan-Åke Jonsson – ”JÅJ” (VD SAAB Automobile AB t.o.m. april 2011)
- Kristina Geers – ”KG” (bolagsjurist på SAAB Automobile AB)
- Rob Schuyt – ”RS” (konsult från ett bolag kallat ”Jupiter Consulting”, tillförordnad CFO SAAB Automobile AB fr.o.m. vintern 2010/2011)
- Vladimir Antonov – ”Antonov” (potentiell investerare i SAAB/ Spyker som kontrollerar Snoras bank)
- Riksgäldskontoret – ”NDO”
- Europeiska Investeringsbanken – ”EIB”
- General Motors – ”GM”
- Original Equipment Manufacturer – ”OEM” (ett företag som tillverkar den slutliga produkten som kan säljas på den öppna marknaden. I normala fall säljs produkten inte direkt av OEM-företaget utan via återförsäljare)
- Guy Lofalk – ”Lofalk” eller ”rekonstruktören” (Advokat på Lofalk Advokatbyrå AB, rekonstruktör SAAB Automobile AB dels under 2009 och dels fr.o.m. 7 september 2011)
- Adrian Hallmark – ”Hallmark” (försäljningsdirektör SAAB Automobile AB 16 mars – 1 december 2010 med tidigare erfarenhet från ledande befattningar inom Porsche, Bentley och Volkswagen).

Diagram

Samtliga diagram i denna rapport omfattar i normalfallet perioden 1 januari 2010 till 30 november 2011, vilket är sista ordinarie månadsbokslut, oavsett vilken period som omfattas av vår granskning. Skälet till detta är att ge en överblicksbild över bolagets utveckling från starten av det ”nya SAAB”, d.v.s. efter det att Spyker förvärvat samtliga aktier i SAAB Automobile AB fram till konkursutbrottet 2011-12-19.

I några diagram finns det två kurvor, eftersom vi vill visa dels de siffror som redovisats enligt löpande månadsbokslut, d.v.s. det underlag som företagsledning och styrelse haft för sina beslut, och dels officiella siffror såsom årsredovisning alternativt när det föreligger en felperiodisering. Under respektive diagram framgår vilka specifika justeringar som skett.

Citat

I de fall där vi citerar personer eller granskade dokument anges detta inom citationstecken och i kursiv stil. I den mån vi har citerat engelsk text som översatts till svenska anges detta inom citationstecken men med normal stil. Våra påståenden i löpande citattext görs med parentes.

Allmän beskrivning

Verksamhet och firma

Bolaget registrerades hos Bolagsverket 1985-09-13. Den senaste bolagsordningen antogs 2010-02-03 (antagen på extra bolagstämma detta datum). Bolaget försattes i konkurs 2011-12-19 efter egen ansökan. Fristdag för bolaget är 2011-09-07 på grund av rekonstruktion.

Bolagets verksamhet enligt bolagsordningen är att bolaget skall direkt eller genom dotterbolag eller externa återförsäljare/repairörer – utveckla, tillverka, förvärva, reparera, hyra ut och försälja motorfordon och därtill hörande reservdelar och tillbehör samt driva annan därmed förenlig tillverkning och försäljning och ävensom att äga och förvalta fast och lös egendom.

Bolaget har haft följande firma

- Aktiebolag Viggen Nitton 1985-09-13–1990-01-19
- SAAB Automobile AB 1990-01-19–

Ägare

Bolagets ägare utgjordes av Spyker Cars N.V. org.nr 08065771, vilket är ett bolag listat på NYSE Euronext Amsterdam Stock Exchange.

Styrelse under tiden 2010-03-02 fram till konkursutbrottet enligt Bolagsverket

Namn	Personnummer	Fr. o m	T o m
Jonsson, Jan-Åke (VD)		2010-03-02	2011-05-24
Jonsson, Jan-Åke (ledamot)		2010-03-02	2011-05-24
Muller, Viktor (ledamot, ordf.)		2010-03-02	
Muller, Viktor (VD)		2011-06-28	
Geers, Kristina (suppleant)		2010-02-23	2010-03-02
Geers, Kristina (ledamot)		2010-03-02	2011-06-23
Geers, Kristina (extern firma-tecknare)		2011-06-28	
Skött, Håkan (ledamot, arbetstagarrepr.)		2010-03-02	2011-07-06
Jirvell, Jens (extern firmatecknare)		2010-03-02	2011-04-18
Sandh, Michael, (extern firmatecknare)		2010-03-02	2010-04-01
Sandh, Michael, (extern firmatecknare)		2011-08-05	
Jacobsson, Christer (extern firmatecknare)		2010-03-02	2010-04-01
Jacobsson, Christer (extern firmatecknare)		2011-04-18	2011-07-06
Danielsson, Håkan (suppleant, arbetstagarrepr.)		2010-03-02	2011-06-28
Hellgren, Anette (ledamot, arbetstagarrepr.)		2010-03-02	2011-07-06
Kähkönen, Piia (suppleant, arbetstagarrepr.)		2010-03-02	2011-07-06
Lindström, Karl-Gustav (extern firmatecknare)		2010-04-01	2011-04-18
Mosséen, Elisabeth (extern firmatecknare)		2011-04-18	2011-07-06
Schuyt, Rob (extern firmatecknare)		2011-06-28	
Larsson, Martin (suppleant)		2011-06-28	2012-01-27
Bränneby, Per-Olof (suppleant, arbetstagarrepr.)		2011-06-28	2011-07-06
Gyllefjord, Fredrik (extern firmatecknare)		2011-08-05	
Formgren, Johan (extern firmatecknare)		2011-08-05	

Revisorer

Namn		Inträde	Utträde
Deloitte AB	Huvudansvarig revisor Peter Gustafsson, Göteborg		2010-07-16
Enlund, Bertel	Ernst & Young AB Göteborg	2010-05-27	
Siberg, Heléne	Ernst & Young AB Göteborg	2010-05-27	

Bakgrundsbeskrivning

Inledning

Vi har valt att inledningsvis ge en bakgrundsbeskrivning avseende Bolagets utveckling från det datum då Spyker köpte Bolaget. Detta för att ge läsaren en bra grundförståelse. Vi kan dock inte säkerställa att informationen i denna är korrekt.

Händelseutveckling

Följande text är utdrag från den ansökan om rekonstruktion som inlämnades den 7 september 2011 till Vänersborgs Tingsrätt. Vi har funnit att den återspeglar faktiska förhållanden och väl speglar händelseförloppet fram till september 2011. Ursprungstexten är angiven med citationstecken samt med kursiv text. De kompletteringar som vi gjort är angivna i normal text.

“Bakgrund”

“SAAB Automobile Aktiebolag (“Bolaget”) är ett svenskt bolag som designar, utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer personbilar på såväl den svenska som den globala marknaden. Bolagets huvudsakliga intresse finns i Sverige och verksamheten bedrivs huvudsakligen från Sverige.

Bolaget har sex organisatoriska dotterbolag i Sverige samt sju filialer och sex dotterbolag som importerar och säljer SAAB personbilar runt om i världen. Av de sistnämnda dotterbolagen är två renodlade återförsäljare. Bolaget arbetar också med ett fyrtiotal återförsäljare i Sverige och nästan 600 återförsäljare i de övriga 17 marknader där Bolaget har direktförsäljning genom dotterbolag eller filial. I tillägg till detta arbetar Bolaget med 18 importörer som sköter import och kontakten med enskilda återförsäljare i 28 länder.

I den nuvarande produktionsportföljen återfinns personbilarna SAAB 9-3, SAAB 9-5 och SAAB 9-4X. Saab 9-4X produceras vid General Motors fabrik i Mexiko och produktionen av Saab 9-3 och Saab 9-5 sker i Bolagets fabrik i Trollhättan. Nyligen introducerades den nya bilmodellen Saab 9-5. Bolaget arbetar för närvarande med att utveckla nästa generations Saab 9-3.

Tingsrätten beslutade om företagsrekonstruktion av Bolaget den 20 februari 2009. Denna företagsrekonstruktion pågick fram till den 20 augusti 2009 då den upphörde efter att sådana åtgärder vidtagits att syftet med företagsrekonstruktionen ansågs uppnått.

Parallellt med företagsrekonstruktionen pågick en försäljningsprocess där Bolagets dåvarande ägare, General Motors, utbjöd aktierna i bolaget till en rad intressenter. Den 12 juni 2009 meddelas att Koenigsegg Group tecknat en avsiktsförklaring med General Motors om förvärv av Bolaget. Koenigsegg Group meddelade den 9 september 2009 att man avsåg att ta in kinesiska BAIC som minoritetsägare för att säkerställa erforderligt kapital för förvärvet av Bolaget. Den 24 november 2009 meddelade dock Koenigsegg Group att förvärvet från General Motors hade avbrutits med motiveringen att deras tidsgräns för det planerade förvärvet, som var satt till senast den 30 november 2009, inte skulle kunna hållas och att affären därför avbrutits.

Den 18 december 2009 meddelade General Motors att de avsåg att lägga ner Bolaget under ordnade former. Den 12 januari 2010 ansökte General Motors om en likvidation av Bolaget och Bolagsverket utsåg två likvidatorer att utföra uppdraget. Den 23 februari 2010 sålde dock General Motors bolaget till Spyker Cars N.V. (senare namnändrat till Swedish Automobile N.V. ("SWAN").

Redan under förhandlingarna mellan General Motors och Koenigsegg Group hade Bolaget fört långtgående förhandlingar med Europeiska Investeringsbanken ("EIB") om ett projektfinansieringslån från EIB till Bolaget med Riksgälden som garantigivare. I februari 2010 godkände regeringen Riksgäldens förslag till garantiavtal med EIB och konstaterade samtidigt att det fanns fullgoda säkerheter. I samband med detta gav EIB sitt slutliga godkännande av lånet på upp till 400 miljoner euro att betalas ut i delar till Bolaget fram till den 31 augusti 2012 med återbetalning under 2017."

(De säkerheter som omnämns ovan avser bland annat samtliga aktier dels i det bolag som förvärvat produktionsanläggningen i Trollhättan ("Propco"), dels i bolaget som förvärvat i stort sett samtliga verktyg ("Tools") samt aktierna i reservdelsbolaget ("Parts").

Det bör här nämnas att det projektfinansieringslån som omnämns ovan endast avsåg finansiering av framtagande av nya produkter och inte fick användas för löpande verksamhet. Dessutom skulle Bolaget självt finansiera motsvarande belopp som kunde erhållas från EIB och lånet skulle utbetalas i den takt som Bolaget kunde visa på att så var fallet).

"Bolagets affärsplan, som ursprungligen togs fram som ett led i separationen från General Motors, har i korthet syftat till att skapa ett ekonomiskt livskraftigt, självständigt och innovativt företag med fokus på "grön teknologi" med ett utökat antal funktioner i Sverige så att ledning och beslutsfattande sker inom Bolaget till skillnad från hur det var under tiden med General Motors som ägare. Enligt affärsplanen ska produktionen av Bolagets bilar koncentreras till Trollhättan och resultera i en utökad verksamhet i Sverige med högre kapacitetsutnyttjande, nyanställningar samt ökade inköp i Sverige."

(Här kan nämnas att Bolaget i december 2009 sålt rättigheter till BAIC och i samband med detta erhöll ca 200 MUSD. Nämnas bör även att Bolaget i samband med att Spyker förvärvade aktierna i Bolaget utbetalade 114 MUSD till GM i form av amortering på tidigare erhållet lån från GM).

"Ekonomi och orsakerna till betalningssvårigheterna

Arbetet med att efter försäljningen av Bolaget separera verksamheten från General Motors identifierades redan från början som en av de mest utmanande uppgifterna. I praktiken visade sig detta vara än mer komplext än vad som kunnat förutses. I synnerhet avskiljandet från och ersättandet av General Motors befintliga försäljnings- och distributionsorganisation visade sig vara mer tidsödande och kostsamt än förväntat. Även ersättandet av olika processer och tillhörande system innebar oväntade utmaningar och tog väsentligt längre tid än planerat att lösa. Dessutom tog det Bolaget längre tid än väntat att reducera den befintliga kostnadsbasen på ett ändamålsenligt sätt för att återspegla den nya organisationens struktur och möjligheter. Slutligen innefattade inte affärsplanen nödvändig flexibilitet vad gällde finansieringsstrukturen eller en tillräcklig finansiell buffert för de oväntade svårigheter som beskrivits i detta avsnitt.

Försejning av planerad försäljning och därav följande lägre intäkter än planerat samt den höga kostnadsbasen kom att belasta Bolagets rörelsekapital och likviditet mer än vad som förutsetts i affärsplanen. Ytterligare problem var de höga kraven på finansiella säkerheter i den finansieringslösning som valdes för Bolaget. Även den oförmånliga växelkursen på dollar, den valuta i vilken Bolaget hade sina intäkter, medverkade till att försvaga Bolagets ställning.

Första kvartalet 2011 uppvisade en positiv försäljningsutveckling trots de utmanande omständigheterna. Mars 2011 blev den bästa försäljningsmånaden för Bolaget sedan det blev ett självständigt bolag. Oaktat denna positiva utveckling började Bolaget få betalningssvårigheter.

Bolagets betalningsvägrigheter medförde att man drabbades av ett antal produktionsstopp i slutet av mars 2011. Den 6 april 2011 beslöt Bolaget att stoppa produktionen tillsvidare samtidigt som företagsledningen arbetade med att säkra ytterligare finansiering för verksamheten. Sedan ytterligare finansiering säkrats återupptogs produktionen den 27 maj 2011. Produktionsstoppen återkom dock under de nästkommande dagarna som en följd av ett ojämnt inflöde av moduler och komponenter till produktionen. Den 9 juni 2011 stoppade Bolaget återigen produktionen och har sedan dess arbetat med att säkra såväl den nödvändiga finansieringen som avtal med leverantörer om betalnings- och leveransvillkor för att möjliggöra ett hållbart återupptagande av produktionen.

Den negativa bruttomarginalen för första halvåret 2011 orsakades i huvudsak av produktionsstoppen som varade under större delen av andra kvartalet och marginalen belastades med hela kostnaden för Bolagets outnyttjade produktionskapacitet samt kostnader för viss outnyttjad sälj- och leveranskapacitet.”

“Framtida finansiering, händelser och målsättningar

Den 13 juni 2011 ingick moderbolaget SWAN ett avtal om villkorad långsiktig finansiering genom ett samförståndsavtal om 245 miljoner euro med de ovannämnda kinesiska företagen Pang Da och Youngman. Som en del av uppgörelsen förvärvade Pang Da SAAB-bilar till ett värde av 45 miljoner euro som erlades i förskott. Som säkerhet för dessa förskottsbetalningar har Pang Da pantträtt i SWAN:s aktier i Saab Great Britain. Vidare utfäste sig Pang Da att teckna aktier i SWAN till ett värde av 109 miljoner euro, vilket motsvarar en 24-procentig ägarandel i SWAN. Youngman utfäste sig att mot 136 miljoner euro erhålla en ägarandel om 29,9 procent i SWAN. Samförståndsavtalen innehåller dessutom en strategisk allians som består av såväl tillverknings- och distributionsarbete. Bindande avtal ingicks med Pang Da och Youngman den 4 juli 2011, men dessa är fortfarande villkorade av godkännande från berörda kinesiska myndigheter.

Den 4 juli 2011 undertecknade SWAN och Bolaget även ett villkorat avtal med Youngman Passenger Car om bildandet av ett sverigebaserat joint venture-bolag ("NPJV") för utveckling av tre nya Saab-modeller.”

“Inom utvecklingsprocessen av dessa nya modellserier kommer Bolaget att ansvara för styrning och ledning av design, utveckling och testprocesser fram till produktionsstart samt tillhandahålla annat nödvändigt teknik- och kvalitetsstöd.”

“Bolagets nuvarande bedömning är att återupptagandet av verksamheten kan säkerställas baserat på Pang Da och Youngmans villkorade investeringar om 245 miljoner euro.”

(Bolaget säljer i juli 50,1% av aktierna i PropCo för 255 MSEK. Det innebär samtidigt att Riksgälden släpper sin pant avseende aktierna i PropCo. Försäljningen sker till ett betydligt lägre värde än bokfört värde, 371 MSEK för 50,1%, vilket skapar en nettoförlust om ca 71 MSEK. Se mer om denna transaktion under ”Försäljning av aktier i PropCo” nedan.

Per den 31 augusti 2011 upprättas en kontrollbalansräkning som fastställs på en extra bolagsstämma den 10 oktober 2011 varpå stämman samtidigt sänker aktiekapitalet. Kontrollbalansräkningen inkluderar ett övervärde om 897 MSEK avseende aktierna i Parts varav 597 MSEK avsåg själva verksamheten och 300 MSEK avsåg fastigheten ”Nyköping Arnö 4:1”).

Händelseförlopp under rekonstruktion Nummer 2; 7 september – 19 december 2011

Uppgifterna i detta avsnitt är hämtade från olika handlingar framtagna i samband med företagsrekonstruktionen.

Styrelsen beslutar på ett styrelsemöte daterat 6 september 2011 att Bolaget skall lämna in ansökan om företagsrekonstruktion. Till rekonstruktör föreslås Advokat Guy Lofalk vid Lofalk Advokatbyrå AB. Lofalk ansågs enligt uppgift som lämplig då han var rekonstruktör vid rekonstruktionen 2009 och därmed inte behövde någon direkt startsträcka för att sätta sig in i verksamheten. Ett avtal tecknas den 8 september 2011 mellan Bolaget, SWAN samt Lofalk Advokatbyrå AB som reglerar Lofalks arbete som rekonstruktör.

Den ansökan som inlämnades 7 september 2011 avslogs av Vänersborgs Tingsrätt varpå Bolaget överklagade till Hovrätten för västra Sverige.

Hovrätten beslutar den 21 september 2011 att företagsrekonstruktion skall inledas.

Den 21 oktober 2011 lämnar rekonstruktören in en "Begäran om upphörande av företagsrekonstruktion" och följande är sammanfattning från den begäran: *"Sammanfattningsvis beror den nu förevarande situationen dels på att erforderlig finansiering av rekonstruktionen inte erhållits dels på att den ursprungliga rekonstruktionsplanen inte längre kan hållas sedan parterna inte längre önskar samverka och den tänkta tidplanen därmed inte kan hållas". "På grund härav är det min skyldighet som rekonstruktör att ansöka om att rekonstruktionen skall upphöra".*

Rekonstruktionen avbryts dock aldrig då rekonstruktören återkallade begäran om upphörande. Skälet till detta är den överenskommelse som beskrivs nedan.

Den 31 oktober 2011 inkommer rekonstruktören med en preliminär rekonstruktionsplan till Vänersborgs Tingsrätt. En oerhört viktig faktor i denna rekonstruktionsplan var att en överenskommelse nåtts mellan moderbolaget SWAN och de kinesiska parterna Pang Da samt Youngman där dels en "omedelbar bryggfinansiering" om 50 MEUR skulle tillföras SAAB och dels att långfristig finansiering om 610 MEUR för 2012 och framåt samt ett ytterligare nyttjande av EIB-krediten om 63 MEUR.

Ovanstående utfästelser upprepades muntligen av de potentiella investerarna inför Tingsrätten och borgenärer på borgenärssammanträdet den 31 oktober 2011.

Någon finansiering erhöles dock aldrig i den utsträckning som utlovats och rekonstruktören konstaterar den 7 december i sin begäran om upphörande av rekonstruktionen följande: *"Sammanfattningsvis har finansiering inte erhållits eller kunnat säkerställas i sådan mån att rekonstruktionen kan fortsätta utan säkrare utsikter att nå framgång med rekonstruktionsplanen."*

Vidare skriver rekonstruktören: *"på grund av att erforderlig finansiering ej inlöst samt att uppgiven tidplan inte hållits saknar Bolagen möjlighet att betala uppkommande skulder för de under rekonstruktionen nödvändiga funktionerna samt löner till de anställda. Därtill lämnade GM besked under måndagen den 7 november 2011 att de inte kommer att medverka till den lösning som presenterades vid borgenärssammanträdet den 31 oktober 2011."* Men även; *"Under förevarande omständigheter och efter samråd med en enhällig borgenärskommitté är det min bedömning att Bolaget inte lämpar sin för en rekonstruktion enligt LFR."*

Den 9 december 2011 skriver rekonstruktören en anmälan enligt 5§ Förordningen (1996:783) om företagsrekonstruktion till Vänersborgs tingsrätt. Av anmälan framgår att rekonstruktören skriftligen den 22 september, 21 oktober och den 7 december 2011 instruerat nyckelpersoner inom Bolaget att de är skyldiga att följa reglerna i 2 kap. 15§ lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion.

Rekonstruktören skriver i samma anmälan att Bolaget så sent som den 6 december 2011 bekräftat till rekonstruktören och borgenärskommittén att Bolaget hade tackning för de förpliktelser man ådragit sig. Trots detta erhåller rekonstruktören den 8 december information från Bolaget att *"man ådragit sig en skuld om cirka 33 miljoner kronor som på grund av likviditetssituationen inte kan betalas"*. Rekonstruktören konstaterar vidare att *"Denna skuld har uppkommit utan min vetskap eller samtycke" och att agerandet har "skett i strid med såväl 2 kap. 15§ LFR som med mina instruktioner"* och avslutningsvis *"Det är således min skyldighet jämlikt 5§ Förordningen att inge denna anmälan till tingsrätten."*

Den 14 december skriver rekonstruktören ytterligare ett brev till Vänersborgs tingsrätt som rubriceras "begäran om entledigande från uppdraget som rekonstruktör och förordnande av ny rekonstruktör." I detta brev begär rekonstruktören att denne "*snarast möjligt entledigas från uppdraget som rekonstruktör*".

Bolagets styrelse bedömde 19 december 2011 att Bolaget var på obestånd och beslutade om att ansöka om konkurs. Ansökan inlämnades 19 december till Vänersborgs Tingsrätt.

Redovisningens uppbyggnad och skick

Räkenskapsår

Bolaget har haft kalenderår som räkenskapsår. Senaste avlämnad årsredovisning (den sista innan konkursutbrottet) avser räkenskapsåret 2010. Årsredovisningen är daterad 2011-04-05 avseende styrelsens underskrifter. Revisionsberättelsen daterad samma datum avviker från standardutformningen. I sin revisionsberättelse skriver revisorerna *"Utan att det påverkar vårt uttalande ovan vill vi fästa uppmärksamheten på av styrelsen och verkställande direktören lämnad information i förvaltningsberättelsen beträffande bolagets och koncernens fortsatta drift och finansiering. Som framgår av dessa beskrivningar finns det ett antal osäkerhetsfaktorer kring finansieringen av bolaget vilket innebär att om bolaget inte förmår ordna erforderlig finansiering, eller vid en negativ utveckling för bolaget, blir förutsättningarna för fortsatt drift osäker."*

Årsredovisningen fastställdes vid årsstämman den 26 april 2011.

Redovisningens status

Årsredovisningen för 2009 upprättades i enlighet med Årsredovisningslagen samt allmänna råd och rekommendationer från Bokföringsnämnden. Bolaget skriver i sin årsredovisning för 2010 att *"Den finansiella rapporten för Saab Automobile AB har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen samt med tillämpning av Redovisningsrådets Rekommendationer (RR) nr 1-29 med följande undantag:*

- *Saab Automobile AB beräknar sitt pensionsåtagande mot anställda i enlighet med Tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrifter samt Fars rekommendation RedR 4."*

Som framgår ovan byter Bolaget redovisningsprinciper från Bokföringsnämndens rekommendationer till Redovisningsrådets rekommendationer. Enligt Årsredovisningslagen och RR5, byte av redovisningsprincip skall effekter av ändrade redovisningsprinciper framgå av årsredovisningen detaljerat. Vi kan inte finna att effekterna har redovisats i årsredovisningen i enlighet med detta.

Som beskrivits ovan så har Bolagets årsredovisning samt tillhörande revisionsberättelse daterats 2011-04-05. Enligt god redovisningssed skall årsredovisningens räkenskapsinformation upprättas med beaktande av information som fanns tillgänglig i samband med räkenskapsårets utgång. Det innebär att de osäkerhetsfaktorer som var kända vid räkenskapsårets utgång skall beaktas.

Analogt får händelser som inträffar först på nästa räkenskapsår inte beaktas om inte indikationer på händelsen fanns vid räkenskapsårets utgång. Denna information skall istället lämnas i förvaltningsberättelsen under rubriken väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

I samband med årsstämman 2011-04-26 var information känd beträffande driftstoppet 2011-04-06 samt att utbetalning på lån från EIB inte skulle erhållas enligt begäran. Styrelsen skall informera Bolagsstämman om väsentliga händelser som inträffat mellan det att styrelsen avlämnat årsredovisningen och årsstämman. Vi har tagit del av årsstämmoprotokoll daterat 2011-04-26 men kan inte finna att varken driftstopp eller utebliven betalning från EIB behandlas.

Vi har tagit del av emailkonversation 2011-04-07 mellan Bolaget och dess revisorer där det diskuteras hur ett dokument som benämns "event of default" avseende EIB-lånet med garantier från Riksgäldskontoret skall påverka skrivningen i årsredovisningen. Emailkonversationen avslutas med att revisorn skriver samma datum "Jag ordnar med Revisionsberättelser så vi kan underteckna samtliga bolag imorgon".

Vidare så har vi tagit del av en emailkonversation som börjar 2011-04-21 mellan olika handläggare på Bolaget med kopia till revisorerna där det beskrivs de uppdateringar som har skett i årsredovisningar för Bolaget och dess dotterbolag Tools. Denna email avser tillskott från Bolaget till Tools om 295 MSEK. Konversationen avslutas med följande citat från en handläggare på Bolaget 2011-04-27 till en medarbetare på Bolaget: "Se nedan ändringar i årsredovisningarna. Jag tar hand om ändringarna för SAAB Auto och informerar styrelsen."

Vi har jämfört det utkast på årsredovisning som behandlas på styrelsemötet 2011-04-05 med den underskrivna versionen och noterar att den ändrats på följande väsentliga punkter.

- På sid 5 har ett stycke som beskriver garantiavtalet med Riksgälden adderats.
- Balansräkningen har ändrats via att posten "Skulder till koncernföretag" har minskat med 295 MSEK och att posten "Andelar i koncernföretag har ökat med motsvarande summa. Vidare har posten "Ställda pantar" under "Poster inom linjen" på sid 17 ökat med 295 MSEK.

Motsvarande ändringar har skett i årsredovisningen i Tools.

Revisorerna har av konkursförvaltarna tillfrågats om ovanstående och vi har tagit del av ett emailsvar 2012-11-13 vilket inte föranleder några ändringar av ovanstående uppgifter.

Bolaget har använt redovisningssystemet SAP som en central del i sin redovisning med integrerade kund- och leverantörreskontror. Till detta system har sedan olika förssystem funnits för lönehantering, anläggningsregister, sälj och inköpsstatistik, kundorder, lagerhantering, produktionsplanering etc. Vi har i vår granskning uteslutande använt oss av den centrala redovisningen i SAP med grund- och huvudbokstransaktioner där i konkursen ingående koncernbolag redovisats via separata identifikationsnummer.

Bolaget har löpande använt både kund- och leverantörreskontra. Fakturor är scannade och sökbara i systemet. Dock har vid sidan av dessa reskontror även stora mängder manuella transaktioner skett med så kallade kassaverifikat där underlag inte är scannade utan förvaras i en egen pärmserie.

Bolaget har löpande upprättat månadsbokslut under 2010 och 2011. Per konkursdagen finns ingen specificerad balans- och resultaträkning per konto då systemet fungerat så att löpande under respektive månad redovisas vissa balansposter sammanslagna. Vid varje månadsslut aktiveras en rutin i SAP mellan klockan 23:59 samt 00:01 då alla sammanslagna poster fördelas ut per konto. Detta medför att specificerade balans- och resultaträkningar på kontonivå endast finns vid månadsbokslut och att de sista specificerade balans- och resultaträkningar finns per 30 november 2011.

Vid granskning av reskontrorna kan det konstateras att dessa innehåller flera kolumner med datumangivelser. Bokningar sker i flera steg då en preliminär bokning kan ske på ett konto för att i ett senare skede bokföras om till ett annat konto då mer information avseende transaktionen erhållits. De centrala datumangivelserna är "Document date" (Fakturadatum) "Posting date" (Bokföringsdag) "Due Date" (Förfallodag) samt "Clearing date" ("Klarmarkerat datum"). Avgörande för när transaktionen är färdigbehandlad är när ett "Clearing date" är angivet. Vi ser även att transaktioner har ett "Posting date" som ligger ibland någon månad efter "Document date" och även "Due date". Detta kan dock vara en följd av att ytterligare information erhållits och transaktionen därför i ett senare skede konterats på ett annat konto enligt ovan.

Enligt vad som framkommit vid intervjuer med företrädare för Bolaget innebar det att då GM sålde bolaget till Spyker lämnade ett flertal GM-personer sina befattningar och då även centrala funktioner inom ekonomiavdelningen. Nya personer tillkom allt efterhand och en övergripande reflektion kan göras att många har varit nya på sina poster och inte vetat om alla effekter av sina bokningar. Av de personer vi haft närmast kontakt med har bara två varit anställda sedan våren 2011. Samtidigt kan också antas att informationen till ekonomiavdelningen, speciellt under sex månader före konkursutbrottet, i många fall varit knapphändig. Vi har funnit ett flertal bokningar där transaktioner bokats på konton "tills vidare". Exempelvis finns ett konto benämnt "Global SAAB" där likvidtransaktioner bokats upp då man vid bokföringstillfället inte haft information om vad transaktionen avser.

Sammantaget styrker ovanstående vår allmänna uppfattning att redovisningen inte alltid är förd löpande och i kronologisk ordning. Vi har dock inte utifrån uppdragets omfattning kunnat verifiera att ovanstående har så stor inverkan på Bolagets löpande redovisning att man inte skulle kunnat följa verksamhetens förlopp resultat och ställning.

I materialet till styrelseprotokollet 2011-01-11 finns en PM författad av den tidigare försäljningsdirektören Adrian Hallmark. Adrian Hallmark var försäljningsdirektör, personligen rekryterad av VM. Han angav bland annat följande *"Invoicing and credit processes largely manual and slow, with high error risk and Dealer confidence affected daily."*

Problemen med redovisningsrutiner och avstämningsdifferenser påpekades av bolagets revisorer Ernst & Young vid ett flertal rapporteringstillfällen under 2010 och 2011.

Vi har vid vår granskning konstaterat att en stor del av fakturorna inte finns i SAP utan bara i kassaverifikaten. Ibland saknas även fakturor som det hänvisas till eller också består underlagen av kopior av e-mail. Även andra belopp än vad fakturan/underlaget utvisar har ibland utbetalats.

Vi har vidare funnit tidigare okända pärmar med väsentligt räkenskapsmaterial där koppling till redovisningen är ofullständig. Vi vill i detta sammanhang betona risken med manuella sidoordnade rutiner, vilket gör att viss osäkerhet råder om vi kunnat ta del av hela redovisningen.

Slutsats

Vår sammanfattande slutsats är, att då vi inte kunnat konstatera avgörande felaktigheter, anser vi att man i huvudsak kunnat överblicka verksamhetens förlopp, resultat och ställning.

Om skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning enligt ABL 25:13 har fullgjorts

Enligt ABL (2005:551) 25 kap. 13§ skall styrelsen genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet.

Granskningens omfattning samt avgränsningar

Vi har sammanställt utvecklingen av eget kapital perioden januari 2010 till november 2011 i grafisk form samt därefter specifikt granskat utvecklingen under perioden oktober 2010 till november 2011. Detta i syfte att bedöma vid vilken tidpunkt en eventuell skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning i enlighet med ABL 25:13 inträffar.

De underlag som har använts vid denna bedömning är följande:

- Excel- och textfiler från Bolagets redovisningssystem SAP oktober 2010 - november 2011 samt månadsbokslut för perioden januari 2010 till november 2011
- Bolagets officiella årsredovisning 2010
- Styrelseprotokoll perioden juni 2010 – december 2011
- Övrigt material erhållet under granskningen

Registrerat aktiekapital samt gräns för skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning i enlighet med ABL 25:13

Bolagets registrerade aktiekapital uppgår under perioden 23 februari 2010 till 1 december 2011 till 632 003 260 SEK baserat på 63 200 326 aktier med kvotvärde 10 SEK. Den 10 oktober 2011 nedsätts det registrerade aktiekapitalet till 200 345 033,42 SEK via en extra bolagsstämma. Nedsättningen registreras den 2011-12-01 av Bolagsverket.

Citat från styrelseprotokoll daterat 2011-10-10: "Beslutades att föreslå bolagsstämman en minskning av aktiekapitalet till följd av förlusterna under året. Balansrapport per 110630 samt styrelsens förslag till minskning av aktiekapitalet bifogades. Efter minskningen skulle bolagets aktiekapital uppgå till 200 345 033,42 kronor." Enligt extra bolagsstämma avhållen samma datum; "Extrastämma per telefon. Beslutades att minska aktiekapitalet med 431.658.226,58 kr till 200.345.033,42 kronor."

Gränsen för skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning uppgår således till cirka 316 MSEK mellan 23 februari 2010 och 1 december 2011 och därefter till cirka 100 MSEK.

Tillskott från moderbolaget – förändring av eget kapital under 2011

Som angivits ovan sätts Bolagets aktiekapital ner den 10 oktober 2011 från 632 MSEK till 200 MSEK, vilket registreras den 1 december 2011.

Utöver denna ändring och utöver periodens resultat sker förändringar i eget kapital vid två tillfällen om totalt 320 MSEK eller totalt 35,6 MEUR i form av tillskott från ägaren. Dessa tillskott sker i maj (254 MSEK) respektive i augusti (66 MSEK) enligt följande:

- *Ovillkorat aktieägartillskott om 254 MSEK (eller 28,5 MEUR) i maj 2011;*

I ett styrelseprotokoll daterat den 9 maj framkommer att ”VM informerade om att 30 MEUR hade erhållits från Gemini”. Enligt skrivningar i andra styrelseprotokoll är detta ett lån om 30,0 MEUR som erhålls av Spyker som sedan skjuter till motsvarande belopp till SAAB i början av maj 2011. Tillskjutet belopp om 28,5 MEUR bokförs dock inte som ett tillskott förrän i juni 2011. Vi har verifierat tillskottet mot tillskottshandling 28,5 MEUR daterad i juni 2011.

- *Ovillkorat aktieägartillskott om 66 MSEK (eller 7,1 MEUR) i augusti 2011;* Tillskottet i augusti 2011 är dels en konvertering av tillskjutna medel under perioden juni-augusti 2011 (totalt 6,9 MEUR) som tidigare bokats som lån men som per 31 augusti bokas upp som tillskott och dels ett övertagande av betalningsansvar för leverantörsskulder till Lofalk Advokatbyrå AB om 175 TEUR, d.v.s. inalles 7,1 MEUR eller 66 MSEK. Tillskottet är avstämt mot tillskottshandling daterad i september 2011.

Utöver ovanstående tillskott har vi inte kunnat finna några tillskott som ökar eget kapital under 2011.

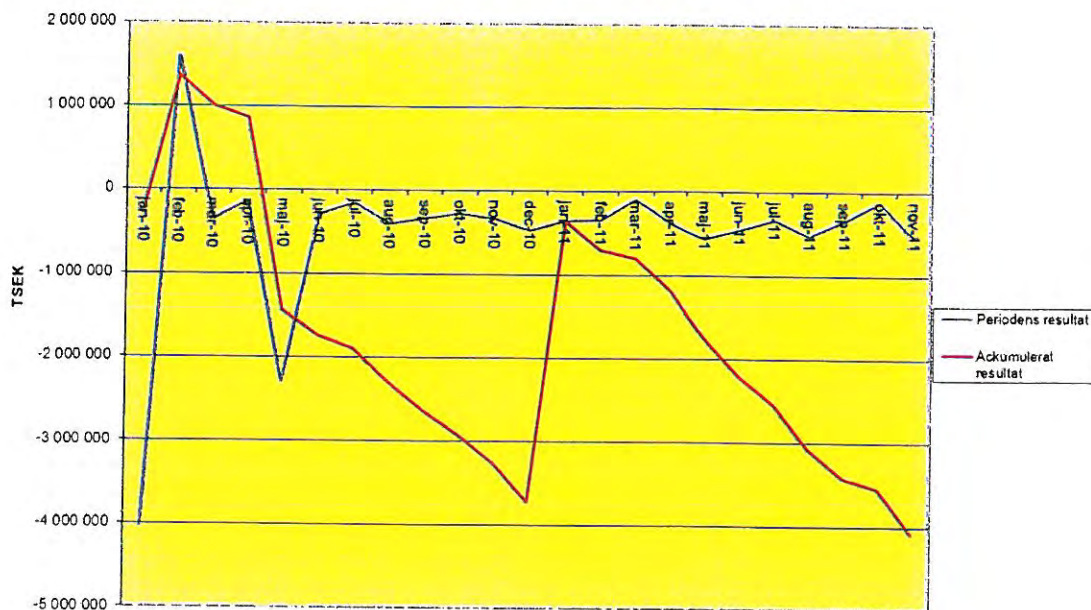
Resultatutveckling

Nedan visas utvecklingen av periodresultaten och ackumulerat resultat i samma bild.

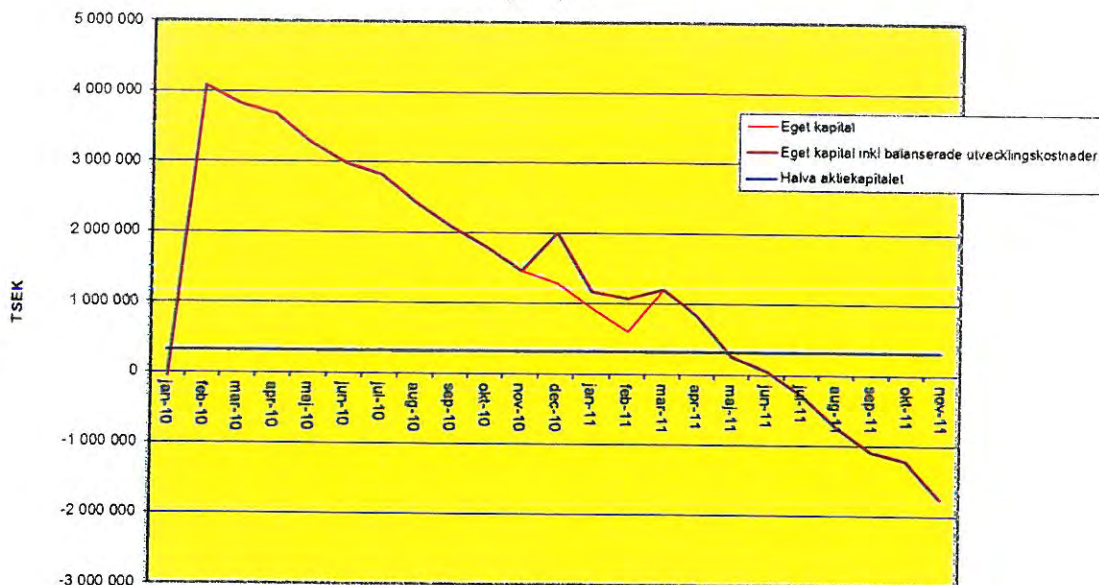
Noteras bör att nedanstående kraftiga positiva resultat för februari 2010 korrigeras i maj varmed resultatutvecklingen har varit negativ under hela 2010 och 2011 om hänsyn tas till dessa extraordinära bokningar. Rörelseresultatet var negativt under alla månader under 2010 och 2011. Bakgrunden var att Bolaget i februari 2010 redovisade i månadsbokslutet en tillkommande post kallad ”Waiver GM Pre-filing” med + 2 006 MSEK och i maj återförde - 2 004 MSEK på samma rad. Detta belopp i februari härrör huvudsakligen från en del av en transaktion per den 23 februari 2010 som i redovisningen benämns ”Spyker deal closing”. Där intäktsförs beloppet för att därefter i maj återföras från intäktskontot. Troligen beror detta på att mer information har nått finansavdelningen, att beloppet inte endast är ett eftergivande av en skuld utan att denna skuld efterskänks mot en överenskommelse om erhållande av preferensaktier.

Omkonteringen sker mot fritt eget kapital och framstår som ett kapitaltillskott vi kan dock inte med säkerhet avgöra om detta har med GMs tecknande av preferensaktier om 326 MUSD vilket överenskomms om i samband med försäljningen av SAAB till Spyker.

Saab Automobile AB i konkurs - Periodens resultat

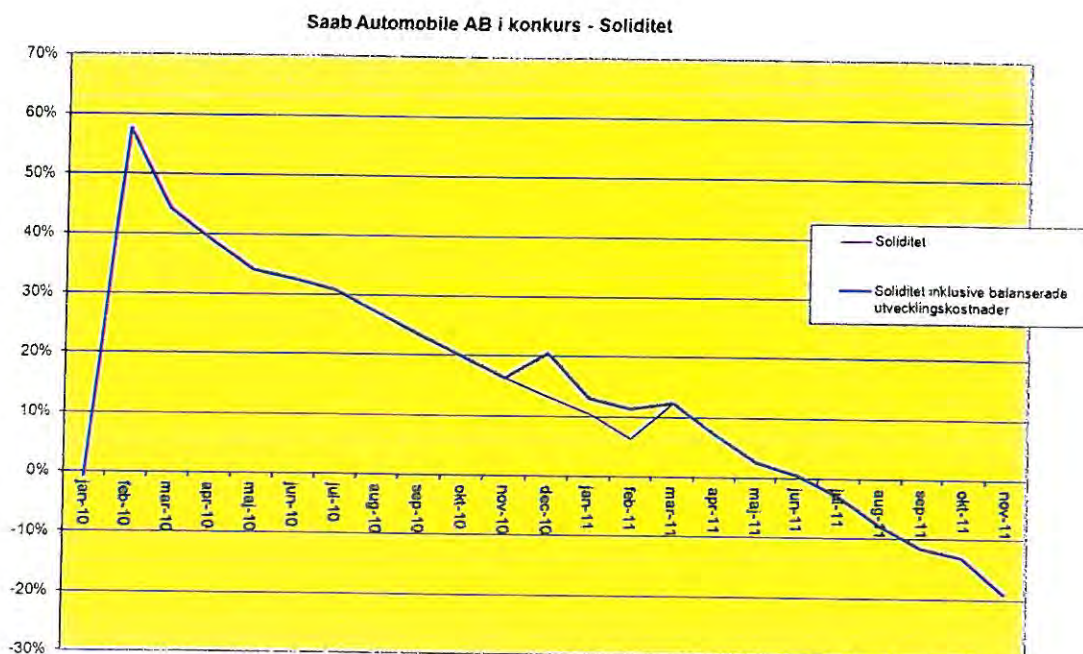

Utveckling av eget kapital

Saab Automobile AB i konkurs
- Eget kapital

Utveckling av soliditeten

Soliditeten är ett centralt nyckeltal som visar företagets finansiella styrka. Nyckeltalet visar hur stor del av de totala tillgångarna (=balansomslutningen) som finansierats med eget kapital.

Utveckling 23 februari 2010 – 31 december 2010

Baserat på revisionsrapporter avlämnade av Ernst & Young under 2010 står det klart att SAAB från det att Spyker förvärvade aktierna i SAAB den 23 februari 2010 haft problem med att få löpande månadsbokslut att uppvisa ett rättvisande resultat, även om avstämningsskillnaderna successivt minskar under hösten 2010.

För perioden 1 mars 2010 till 31 december 2010 pendlar månadsresultaten mellan -140 MSEK som minst och -473 MSEK, som mest. Undantaget är maj 2010 där månadsens förlust uppgår till -2 306 MSEK, (se förklaring ovan). Detta under en period där Bolaget har full produktion.

Bolaget gör ett flertal justeringar i bokslutet december 2010 uppgående till netto +679 MSEK, vilket bokförs i mars 2011 och först då påverkar löpande månadsbokslut. Den största och mest iögonfallande justeringen är en uppvärdering av anläggningstillgångar och då närmare bestämt "Balanserade utgifter för forsknings och utvecklingsarbete" vilken justeras med +717 MSEK. Denna justering omnämns i styrelseprotokoll daterat 14 mars 2011. (Se mer om detta nedan). Detta är en ändring av Bolagets redovisningsprinciper. Efter vad som framkommit i intervju med revisorerna har rapportering av aktiverbara belopp skett till Spyker löpande under 2010 för att inkluderas i Spokers koncernredovisning och därmed möjliggöra för Spyker att uppfylla kraven på redovisning av balansering av utvecklingskostnader enligt IFRS. Detta har dock inte löpande bokförts i SAAB under 2010 utan först i samband med bokslutet.

Enligt årsredovisningen för 2009 framgår följande:

”Produktutvecklingskostnader

Saab Automobile AB säljer sin produktutveckling till GM och dessa utgifter vidarefaktureras när kostnaderna uppstår. Saab Automobile AB erlägger vidare royalty till GM för sålda bilar. I takt med försäljningen belastas rörelsens resultat av kostnaderna för royalty.”

Enligt årsredovisningen för 2010 framgår följande:

”Aktivering av utvecklingskostnader

Utvecklingskostnader redovisas som en tillgång när ett specifikt projekt kommer att leda till ökade ekonomiska fördelar för Saab Automobile AB och att nödvändiga resurser finns för att slutföra projektet och det föreligger en potentiell marknad för att avsätta projektet/modellen.

Saab Automobile AB har per 2010-12-31 gjort ett nedskrivningstest som baserats på kassagenererande enheter vilket faststälts till bilmodellerna; 9-3 och 9-5. Resultatet av nedskrivningstestet är att värdet på bolagets tillgångar kan försvaras.”

Som framgår ovan aktiverar Bolaget från och med 2010 utgifter som tidigare vidarefakturerats och där kostnaden indirekt tagits via royaltyersättning till GM. Vi kan dock konstatera att Bolaget enligt den löpande bokföringen under 2010 kostnadsfört samtliga utgifter avseende produktutveckling och så sent som mars 2011 beslutar styrelsen att aktivering skall ske. En aktivering av utvecklingsutgifter kan endast ske om ett antal förutsättningar är uppfyllda såsom att *”det finns erforderliga och adekvata tekniska, finansiella och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja den immateriella tillgången”* (utdrag ur RR15 – immateriella tillgångar). Dessutom skall det vara sannolikt att framtida ekonomiska fördelar ökar.

I vår genomgång av styrelseprotokollen har vi inte funnit underlag som styrker att dessa förutsättningar föreligger, eller någon motivering till denna aktivering. Vi kan inte heller se att frågan har diskuterats och motiverats av styrelsen.

Styrelsens underskrifter av årsredovisningen är daterade den 5 april 2011 och produktionsstoppet inträffar den 6 april. Vi har inte funnit att något nedskrivningstest har behandlats av styrelsen före eller efter denna tidpunkt. Som framgår ovan är en förutsättning för att aktivera utvecklingsutgifter att nödvändiga resurser finns för att slutföra projektet. Vi kan konstatera att Bolaget vid denna tidpunkt inte haft finansiella resurser för att producera produkter att sätta på marknaden och således sannolikt inte heller haft nödvändiga resurser för att slutföra pågående utvecklingsprojekt.

Trots produktionsstoppet den 6 april 2011 övervägde inte styrelsen att avge en justerad årsredovisning inför bolagsstämman enligt genomgångna styrelseprotokoll. Årsstämman 26 april 2011 fastställde årsredovisningen och gav styrelse och VD ansvarsfrihet.

Eget kapital uppgår den 31 december 2010 till 1 334 MSEK före justeringsposter och 2 013 MSEK inklusive de justeringar om 679 MSEK som avser ”one-times dec” enligt SAAB egen rapportering.

Utveckling januari – mars 2011

Bolaget har produktion med endast kortare avbrott under perioden fram till 5 april 2011.

Vid ingången av räkenskapsåret 2011 så uppgår eget kapital till 2 013 MSEK inklusive årsbokslutsjusteringar enligt ovan. Under perioden januari till mars 2011 så uppgår månadsresultaten till mellan -350 MSEK och -500 MSEK. Kassalikviditeten sjunker under samma period från 42% till 24% och Kassa/Bank från 666 MSEK till 86 MSEK. (Kassalikviditeten beräknad från årsredovisningen 2010 uppgår till 32,6%.) Vid utgången av mars så uppgår eget kapital till 1 209 MSEK jämfört med 2 013 MSEK vid ingången av 2011, d.v.s. en ackumulerad förlust om -804 MSEK. Dessa belopp ska bedömas mot bolagets aktiekapital om 632 MSEK vilket gör att gränsen för upprättande av kontrollbalansräkning är 316 MSEK.

Vi kan utifrån löpande månadsbokslut sluta oss till att även aktiveringar avseende januari, februari och mars 2011 bokas upp i mars, vilket har påverkat resultatet för mars positivt. Från och med mars aktiveras de utgifter för utvecklingsarbete löpande i månadsboksluten som bedömts aktiverbara.

Vid genomläsning av styrelseprotokoll under perioden mars och april 2011 så framgår det att likviditetssituationen är kritisk och att styrelsen på olika sätt arbetar med att förstärka Bolagets finansiella situation.

Enligt styrelseprotokoll daterat 2011-03-14 är likviditetssituationen kritisk och följande stycken är citat från detta protokoll:

”JAJ anger att bolaget är i en kritisk situation.”

”Arbete pågår med likviditeten som är det svåraste problemet. En PM har skickats av VM till Spyker Supervisory Board om att bolaget behöver 400-500 MSEK.”

”I april finns ett behov hos bolaget på cirka 550-600 MSEK.”

På styrelsemötet 2011-03-14 rapporterades även att GM hade inlett ”immediate and serious actions” mot bolaget innebärande att:

- Förskottsbetalning krävs,
- stoppar ingenjörsarbeten samt
- fördröjning av leveranser av 9-4X.

”Detta har snabbt ökat bolagets svåra likvidsituation”

Ovanstående utdrag från styrelseprotokoll 2011-03-14 ger en bild av att styrelsens arbete mer och mer kommit att handla om finansieringsfrågor samt slutsatsen att finansiering för räkenskapsåret 2011 inte är säkerställd.

Enligt bilaga till styrelseprotokoll daterat 2011-03-30 efterfrågar Bolagets arbetstagarrepresentanter mer information samt mer regelbunden information. Vidare ställer arbetstagarrepresentanterna frågan om Bolaget skall upprätta kontrollbalansräkning. De hotar även att avgå ur styrelsen om inte tillräcklig information erhålls.

Utveckling april - juni 2011

Årsredovisningen för räkenskapsåret 2010 är daterad av styrelse samt revisorer den 5 april 2011 och enligt uppgifter från ansökan om rekonstruktion daterad 7 september 2011 stoppas produktionen dagen efter, d.v.s. den 6 april 2011 på grund av likviditetsbrist. Enligt intervjuer med företrädare för SAAB diskuterades aldrig frågan om omvärdering av balansräkningen då förutsättningar för fortsatt drift ansågs föreligga. Här kan nämnas att god redovisningssed enligt de regler som Bolaget tillämpade (ÅRL/RR 1-29) stadgar att Bolaget måste uppvisa att det är sannolikt att finansiering föreligger i minst 12 månader framåt från första dagen på det nya räkenskapsåret för att få tillämpa reglerna om fortsatt drift och därmed fortsätta att tillämpa samma värderingsmetoder som tidigare. I samband med intervju med Bolagets revisorer framkom att frågan om fortsatt drift var uppe till diskussion med företagsledningen och att revisorerna erhållit tillräckliga underlag för att kunna lämna den revisionsberättelse som avgivits. Det framkom också att frågan inte tagits upp med styrelsen i Bolaget av revisorerna. Detta styrks av det faktum att vi inte kunnat finna några spår av diskussion avseende detta i styrelseprotokollen.

Årsredovisningen behandlar i huvudsak positiva händelser och utelämnar bolagets försämrade likviditetssituation fram till mars 2011 samt GMs agerande under rubriken väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Revisionsberättelsen som avlämnas av revisorerna tillstyrker att resultat- och balansräkningen fastställs av årsstämman. I revisionsberättelsen skriver de *“Utan att det påverkar vårt uttalande vill vi fästa uppmärksamheten på av styrelsen och verkställande direktören lämnad information i förvaltningsberättelsen beträffande bolagets och koncernens fortsatta drift och finansiering. Som framgår av dessa beskrivningar finns det ett antal osäkerhetsfaktorer kring finansieringen av bolaget vilket innebär att om bolaget inte förmår ordna erforderlig finansiering, eller vid en negativ utveckling för bolaget, blir förutsättningarna för fortsatt drift osäker”*.

Månadsresultatet för april uppgår till -382 MSEK, för maj -568 MSEK och för juni till -452 MSEK. Enligt månadsrapporten per 31 maj 2011 så uppgår ackumulerat eget kapital till 258 MSEK, vilket innebär att totalt eget kapital understiger 50% av registrerat aktiekapital.

Vi kan konstatera att styrelseprotokoll anger att Bolaget erhåller 30 MEUR i början av maj 2011 och att ett belopp om 255 MSEK ökar eget kapital per den 30 juni 2011. Vi har kunnat verifiera att totalt 28,5 MEUR inbetalas till SAAB den 3 maj 2011 och att en tillskottshandling daterad 16 juni 2011 deklarerar att inbetalningen den 3 maj *“should be considered as an unconditional shareholders contribution to the Shares”*, d.v.s. ett ovillkorat aktieägartillskott.

Baserat på Bolagets egen bokföring uppgår eget kapital 30 juni 2011 till 60 MSEK och understiger 50% av aktiekapitalet. Under juni 2011 understiger eget kapital definitivt 50% av aktiekapitalet oavsett hur tillskottet som anges ovan skall behandlas.

Styrelsen konstaterar följande på ett styrelsemöte daterat 22 juni 2011: *“SAAB Finance har påtalat “potential capital impairment situation” möjlig kontrollbalanssituation. Information fram till dags dato visar att tack vare ett ovillkorat aktieägartillskott i början av maj så eliminerades en möjlig kontrollbalanssituation.”*

Utveckling juli - augusti 2011

Månadsresultatet för juli uppgår till -280 MSEK och för augusti -740 MSEK. Under denna period säljer Bolaget 50,1% av aktierna i PropCo (mer om detta nedan).

Den 22 juli 2011 skriver revisorerna Ernst & Young till VD och styrelse i SAAB och påpekar styrelsens ansvar enligt ABL 25:13, d.v.s. avseende skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning. Det bör noteras att E&Y inte uttryckligen skriver att SAAB har ett förbrukat eget kapital.

Vidare skriver E&Y:

- skyldigheten att betala skatter och avgifter i tid
- risken med att låna pengar från Powertrain
- att en styrelseledamot inte kan ta beslut i frågor som rör honom själv,
- att samtliga närståendetransaktioner måste dokumenteras via avtal.

Enligt muntlig information erhållen på intervjuer med företrädare på bolaget så följde företagsledningen noga utvecklingen av eget kapital under sommaren 2011 men ansåg att det fanns betryggande övervärden i framförallt SAABs aktier i Parts vilket gjorde att upprättande av kontrollbalansräkning inte var aktuell förrän per 31 augusti 2011. Vi har inte funnit någon dokumentation som styrker detta påstående. Mer om värdet på Parts nedan.

Vi har i vår granskning inte påträffat något dokumenterat styrelsebeslut där styrelsen beslutar att upprätta en kontrollbalansräkning. Dock föredras en upprättad kontrollbalansräkning på styrelsemöte den 9 september 2011 (mer om det nedan under rubriken "kontrollbalansräkning 31 augusti 2011" nedan).

Den negativa resultatutvecklingen gör att eget kapital vid utgången av augusti 2011 uppgår till -744 MSEK.

Kontrollbalansräkning 31 augusti 2011

Under september 2011 upprättas en kontrollbalansräkning som behandlas på ett styrelsemöte enligt följande utdrag ur styrelseprotokoll 9 september 2011:

"Capital impairment (förbrukat kapital)

Kontrollbalansräkning per 2011-08-31 enligt bilaga föredrogs vilken visade den aktuella situationen för bolaget. Denna har skickats till revisorerna för granskning. Muller anser att denna redovisar en kapitalbrist i bolaget och att Muller därigenom kommer att skriva på denna kontrollbalansräkning. Beslutades att en extra bolagsstämma skulle sammankallas."

Eget kapital uppgår enligt kontrollbalansräkningen daterad den 24 september till -744 MSEK men eftersom värdet på aktierna i Parts justeras upp med 897 MSEK så uppgår justerat eget kapital till 153 MSEK.

Styrelsen skriver i kontrollbalansräkningen;

"Med hänsyn till de finansieringslösningar som företaget arbetar med så anser styrelsen att det finns förutsättningar för fortsatt drift och har således upprättat denna balansräkning baserat på detta antagande".

Revisorerna konstaterar den 26 september i sitt yttrande;

"Grundat på vår granskning har det inte framkommit någonting som tyder på att kontrollbalansräkningen inte uppfyller aktiebolagslagens krav." "Utän att det påverkar vårt uttalande ovan vill vi fästa uppmärksamheten på att bolaget befinner sig under företagsrekonstruktion. Skulle rekonstruktionen inte kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt föreligger stor osäkerhet kring förutsättningarna för fortsatt drift. Om kontrollbalansräkningen inte hade kunnat upprättas under antagande av fortsatt drift skulle detta ha resulterat i en omvärdering av väsentliga tillgångsposter".

Den 10 oktober 2011 hålls en extra bolagsstämma där bland annat fastställande av kontrollbalansräkningen sker enligt följande; ”Kontrollbalansräkningen per 110831 som granskats av revisorerna genomgicks och beslut togs om att hålla en extrastämma senast 120606 m.h.t. åttamånaders regeln för att kontrollera om återställande av det egna kapitalet skett.”

Vår tolkning är att ägaren därmed fattat beslutet på bolagsstämman att fortsätta driften av bolaget.

Perioden 1 september till konkursutbrottet 19 december 2011

Bolagets eget kapital fortsätter att förbrukas under hösten 2011 och uppgår den 30 november 2011 till -1 754 MSEK.

Värdering Parts

Samtliga aktier i SAAB Automobile Parts AB ställdes i samband med upptagande av EIB-lånet som pant till Riksgäldskontoret (NDO) som begärde att en värdering av Parts regelbundet skulle ske av en utsedd revisionsbyrå.

Vad vi förstår skall värdet på Parts, enligt en sådan extern värdering per 2010-12-31, uppgå till ca 2 000 MSEK på rörelsen och ett värde på värde för fastigheten, där Parts bedriver sin verksamhet, om 300 MSEK.

För att värdet skall ligga på samma nivå vid kommande årsbokslut så bedömdes att Bolaget enligt uppgift skulle sälja 85 000 bilar under 2011. Eftermarknaden är naturligtvis starkt kopplat till antalet bilar på marknaden vilket innebär att en minskning av antalet sålda bilar får dubbel effekt, dels minskat kassaflöde för Bolaget på kort sikt men även ett framtida lägre kassaflöde för Parts vilket i sin tur ger ett lägre värde på dess aktier.

I samband härmed skall nämnas att den uppdaterade prognosen baserat på februari 2011 ("2+10"), visar att Bolaget prognosticerade att 62 982 bilar skulle levereras under 2011. Därmed fanns det anledning redan i mars att misstänka att värdet på aktierna i Parts fallit.

En värdering sommaren 2011 utförd av samma revisionsbyrå visar på att värdet sjunkit till 1 560 MSEK + 300 MSEK för fastigheten, d.v.s. ca 460 MSEK lägre på ett halvår.

Värdering Tools

Samtliga aktier i SAAB Automobile Tools AB ställdes i samband med upptagande av EIB-lånet som pant till Riksgäldskontoret (NDO) som begärde att en värdering av Tools regelbundet skulle ske av en utsedd revisionsbyrå.

Enligt uppgift skall värdet på Parts, enligt en sådan extern värdering per 2010-12-31, uppgå till 574 MSEK att jämföra med bokfört värde om 3 741 MSEK. Motsvarande extern värdering utförd sommaren 2011 beräknar ett marknadsvärde på Tools om 676 MSEK.

Båda dessa värderingar indikerar ett stort nedskrivningsbehov såväl per 2010-12-31 som under sommaren 2011. Någon nedskrivning av värdet sker dock ej i bokföringen per ovanstående tidpunkter och ej heller i månadsbokslutet 2011-08-31 som ligger till grund för kontrollbalansräkningen per samma datum.

Försäljning av aktier i PropCo

I samband med upptagande av EIB-lån överfördes delar av verksamheten till separata dotterbolag vars aktier pantsattes som säkerhet för Riksgäldens exponering. Av det skälet såldes produktionsfastigheten Trollhättan Propellern 8 till ett av SAAB ägt dotterbolag ("PropCo") i februari 2010. Fastigheten hyrdes sedan tillbaka av SAAB.

Den 5 april 2011 diskuteras för första gången under den granskade perioden en försäljning av aktier i PropCo enligt ett styrelseprotokoll där det framgår att "Tillskottet på fredag relateras till en sale lease back transaktion som fn förbereds...". Enligt uppgifter som framkommit vid intervjuer med företrädare för SAAB så började dock diskussionen om att finansiera verksamheten genom att sälja aktier i PropCo redan vid årsskiftet 2010/2011.

Transaktionen förväntades generera 100 MEUR varvid den första betalningen om 300 MSEK skulle ske innevarande vecka, d.v.s. senast den 10 april 2011, den andra betalningen om 400 MSEK i maj och resterande 300 MSEK i juni 2011.

Enligt "share purchase agreement" daterat 30 juni 2011 köper Goldcup 6735 AB orgnr 556855-9073 (under namnändring till Trollhättan Property Investors AB) 50,1% av aktierna i PropCo.

Ett odaterat avtal mellan PropCo och SAAB kallat "Amendment to Lease Agreement" reglerar hyresnivån samt avtalstiden. Hyrestiden uppgår till 15 år från avtalsdatum och kallhyran sätts till 150 MSEK per år med följande justeringar; hyran skall minska med 150 MSEK för de första tolv månaderna och från år 2 tom 5 med 60 MSEK, vilket innebär 0 i hyra första året och 90 MSEK de följande fyra åren. Avtalet ser ut att vara påskrivet av en tjänsteman för båda parter. Köparen erhåller resterande aktier i PropCo, d.v.s. 49,9%, i säkerhet för framtida hyror.

Köpeskillingen är definierad som 255 MSEK varav 205 MSEK skall erläggas kontant på "Closing Date" och 50 MSEK skall erläggas genom att säljaren utställer ett konvertibelt lån till köparen i enlighet med "Convertible Loan Agreement". Den 19 juli erläggs ca 202 MSEK samt drygt 24 MSEK till SAAB och 24 MSEK erläggs den 5 september 2011. Summa inbetalt belopp uppgår till 251 MSEK och mellanskillnaden mellan 255 MSEK och 251 MSEK avser provision för affären.

Vid tidpunkten för försäljningen av aktierna i PropCo finns en extern värdering, (se ovan "Värdering Parts"), som anger ett värde på fastigheten till 600 MSEK. Vad vi förstår så var tanken att affären skulle inbringa 300 MSEK men att motparten fann det svårt att finansiera mellanskillnaden mellan 300 MSEK och 255 MSEK och att skillnaden därför lades som en extra hyresrabatt istället. SAAB bokar en reaförlust om 116 MSEK men samtidigt en intäkt om 45 MSEK som resultat av affären, netto -71 MSEK. Det bör här noteras att motsvarande värdejustering inte gjorts avseende kvarvarande 49,9%, vilket innebär att den löpande bokföringen inklusive kontrollbalansräkningen upprättad 2011-08-31 uppvisar ett för högt belopp om åtminstone 71 MSEK avseende detta.

Analys

Enligt ABL (2005:551) 25 kap. 13§ skall styrelsen genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet.

Vi har inte funnit att styrelsen diskuterat frågan om kontrollbalansräkning före 9 september 2011.

Tidpunkt enligt Bolagets egen bokföring

Bolagets eget kapital, justerat för positiva justeringar om cirka 700 MSEK i samband med årsbokslutet 2010-12-31, uppgår enligt fastställt årsredovisning till 2 013 MSEK. Under senare delen av 2010 och första kvartalet 2011 så uppvisar Bolaget ett månadsresultat som pendlar mellan -250 MSEK och -500 MSEK och per 2011-03-31 uppgår Bolagets eget kapital till 1 209 MSEK, vilket innebär ett ackumulerat resultat för januari – mars 2011 om -804 MSEK.

Efter produktionsstoppet den 6 april 2011 fortsätter den negativa resultatutvecklingen. Månadsresultatet för april uppgår till -382 MSEK, för maj -568 MSEK och för juni till -452 MSEK.

Den 30 juni 2011 uppgår eget kapital till 60 MSEK och ackumulerade förluster under januari – juni 2011 om totalt -2 207 MSEK.

Ovanstående innebär att, trots det aktieägartillskott om 256 MSEK (28,5 MEUR) som erhålls under perioden, understiger eget kapital om 60 MSEK med marginal 50% (eller 312 MSEK) av det registrerade aktiekapitalet om 632 MSEK.

Tidpunkt med hänsyn tagen till obeståndet

Som beskrivs nedan i detta dokument är vår sammanfattande bedömning att obeståndet inträffar i början på 2011 dock senast i samband med produktionsstoppet 2011-04-06.

Det innebär samtidigt att Bolaget inte längre kan värdera sina tillgångar i enlighet med s.k. ”going concern”/fortsatt drift. Således skall framförallt materiella och immateriella anläggningstillgångar värderas till vad en köpare kan förväntas erbjuda (”marknadsvärde”).

Det finns per 31 mars 2011 enligt uppgift en extern värdering som värderar SAAB Automobile Tools AB till 676 MSEK, d.v.s. -3 065 MSEK under bokfört värde och SAAB Automobile Parts AB till 2 220 MSEK, d.v.s. +1 255 MSEK över bokfört värde. Värdet på dotterbolagen är väsentligt för SAAB då man vid fallande värden inte längre har en säkerhetsmassa som täcker hela det beviljade låneutrymmet fram till 2012 om 50% av cirka 800 MSEK hos EIB vilket därmed medför att kompletterande säkerheter måste till. Vi har inte funnit om någon extern värdering skett av andra immateriella tillgångar såsom t.ex. varumärken. Enligt ovan bedömdes Bolaget behöva sälja 85 000 bilar under 2011 för att bibehålla värdet på Parts. Produktionsstoppet 2011-04-06 innebar över tid att värdet torde ha minskat ytterligare.

Aktiverade anläggningstillgångar uppgår vid samma tidpunkt enligt löpande bokföring till cirka 1 400 MSEK. Bolaget har med tanke på obeståndet inte möjlighet att finansiera resterande utveckling vilket gör att värdet borde ha nedskrivningsprövats vilket vi inte kan finna har skett.

Sammantaget så uppgår eget kapital till i storleksordningen -600 MSEK per 2011-03-31 inklusive nedskrivning av värdet på aktierna i Tools och inklusive övervärdet i Parts men exklusive en trolig nedskrivning av värdet på aktiverade utvecklingskostnader och exklusive eventuellt övervärde avseende andra immateriella tillgångar.

Slutsats

Med beaktande av ovanstående är vår sammanfattande bedömning att det i början av april 2011 fanns skäl att anta att Bolagets eget kapital understeg hälften av det registrerade aktiekapitalet per 31 mars 2011. Detta förhållande förstärks ytterligare under april, maj och juni 2011 och kan konstateras enligt Bolagets egen bokföring per 30 juni 2011. Noteras bör att Bolaget inte omvärderat aktier i dotterbolag och/eller aktiverade utvecklingskostnader i Bolagets egen redovisning utan tvärtom har fortsatt att aktivera utvecklingsutgifter under 2011.

Obeståndstidpunkt

Med obestånd (insolvens) avses att gäldenären inte rätteligen kan betala sina skulder och denna oförmåga inte endast är tillfällig. För att bedöma tidpunkten för obeståndet måste en bedömning göras av hela den ekonomiska situationen.

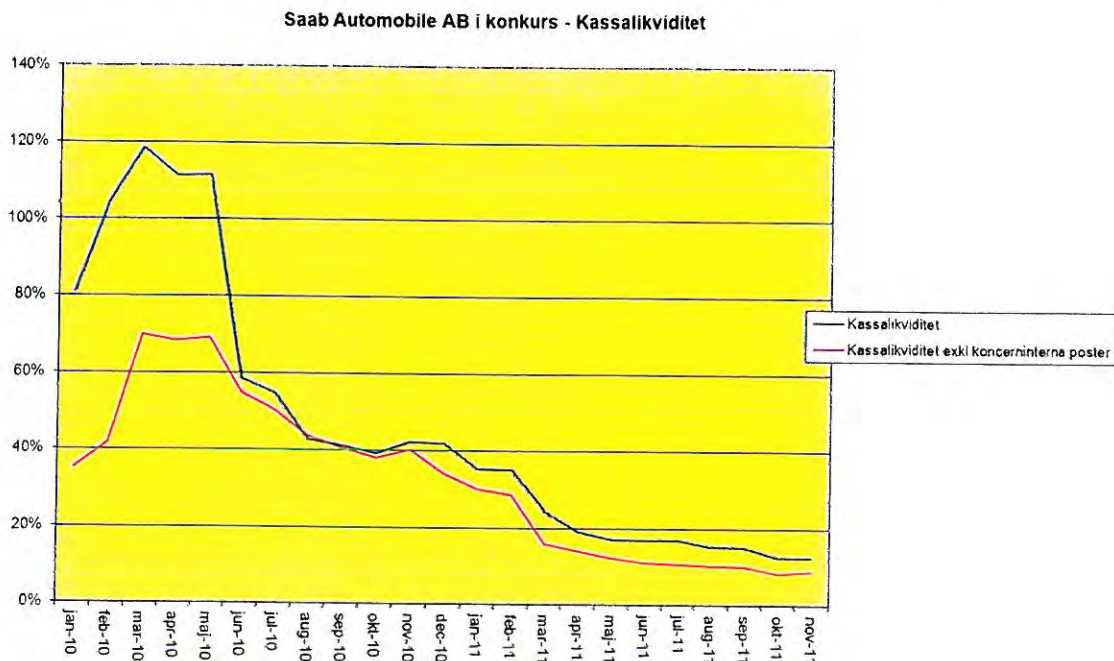
Granskningens omfattning samt avgränsningar

Vi har analyserat resultatutveckling, kassalikviditet, betalningsanmärkningar, soliditet samt utvecklingen av leverantörsskulder. Källor för vår analys har förutom bolagets bokföring även varit styrelseprotokoll och viss korrespondens. Se mer ingående under respektive rubrik nedan. Som underlag för diagrammen har vi använt oss av bolagets bokförda värden enligt huvudboken. Med hänsyn till omfattningen av materialet har vi valt det vi ansett som relevant för bedömning av obeståndstidpunkten i hela avsnittet obestånd.

Kassalikviditet

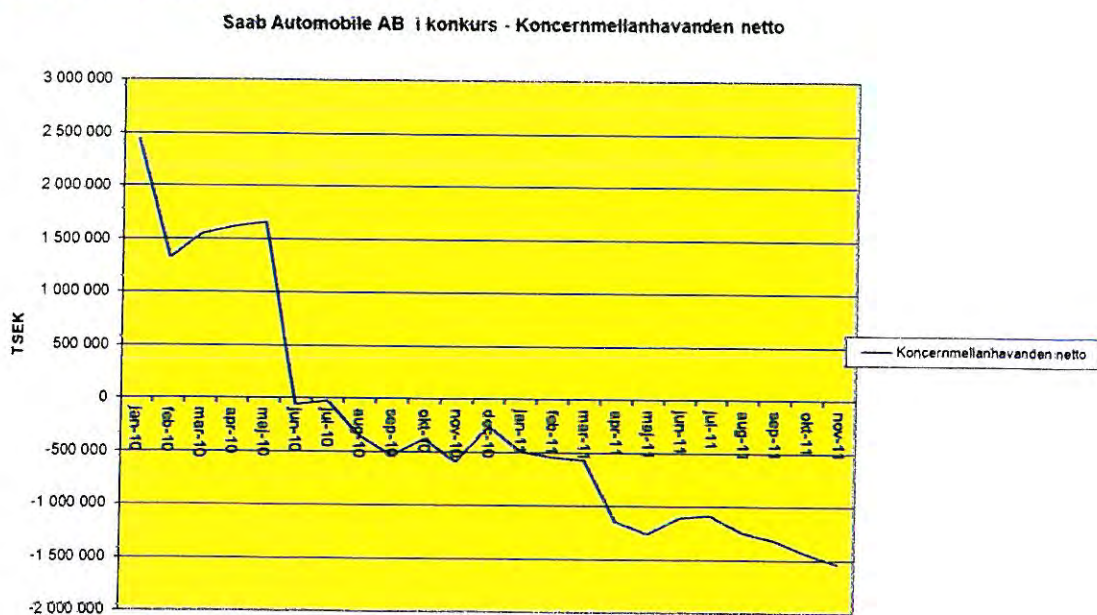
Nyckeltalet visar betalningsberedskapen på kort sikt. Kassalikviditeten beräknas genom att dividera omsättningstillgångarna, exklusive varulager/produkter i arbete, med de kortfristiga skulderna. Om kassalikviditeten är 100 % eller mer, betyder det att företaget kan betala alla sina kortfristiga skulder direkt. Om kassalikviditeten är lägre än 100 % och varulagret inte omgående kan omsättas, kan företaget vara tvunget att avveckla långfristiga tillgångar eller ta upp nya lån för att betala sina kortfristiga skulder.

Vi har beräknat kassalikviditeten dels inklusive koncerninterna mellanhavanden, dels exklusive koncerninterna mellanhavanden. Nedan visas bolagets kassalikviditet.

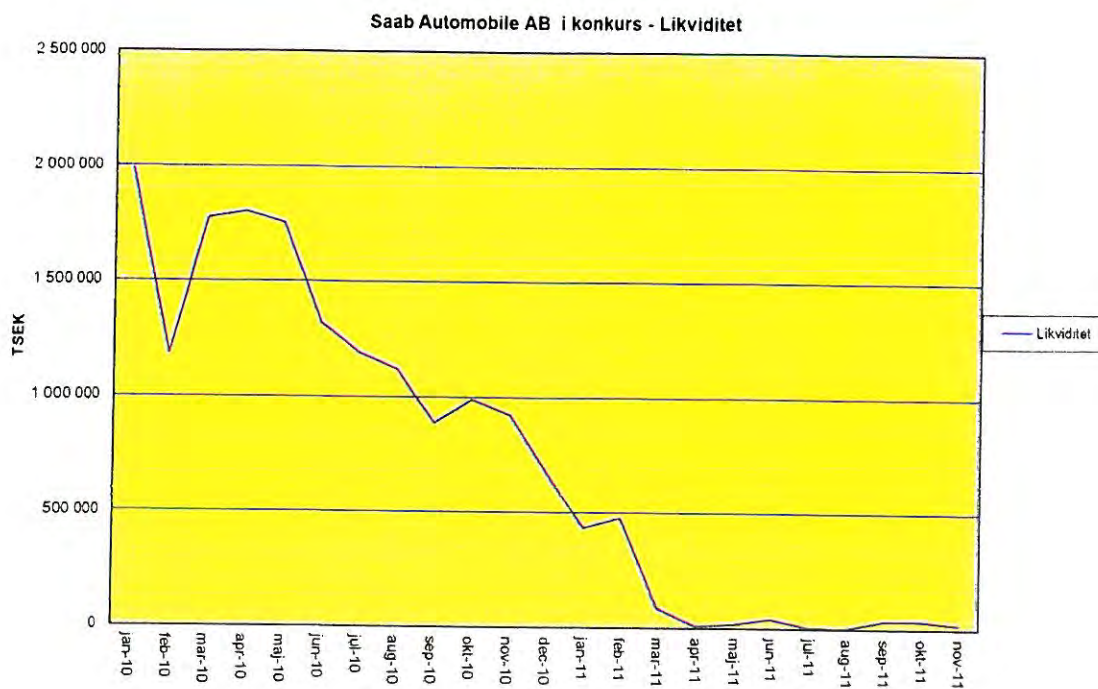
Bolagets kassalikviditet enligt bolagets befintliga redovisning har fr. o m juni 2010 varit under 100%. Om koncerninterna mellanhavanden exkluderas har bolaget haft en kassalikviditet under 100% för hela den granskade perioden. Trenden har varit negativ under hela den granskade perioden. Enligt årsredovisningen för 2010 kan kassalikviditeten beräknas till 32,6%.

Koncerninterna mellanhavanden

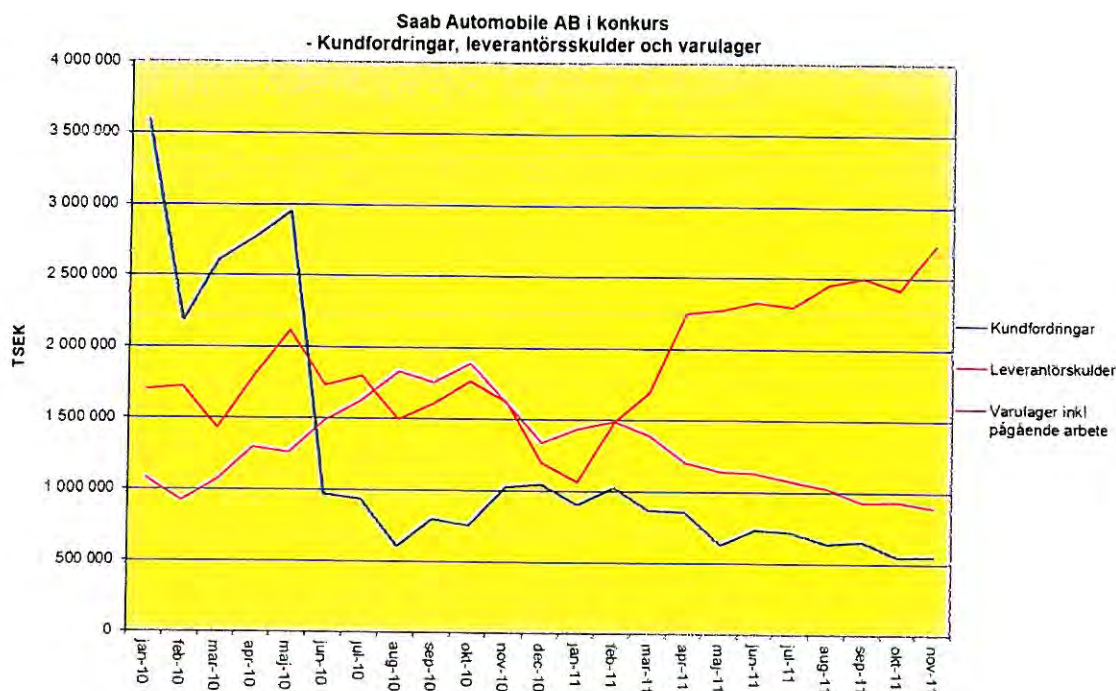
Likviditet

Med likviditet avses Bolagets likvida medel inklusive eventuella outnyttjade krediter.

Utveckling av kundfordringar, leverantörsskulder och varulager

Som visas i grafen nedan har leverantörsskulder minskat mellan april 2010 och januari 2011 då leverantörsskuldena har sin lägsta nivå under 2010/2011. Från januari 2011 ökar dock leverantörsskuldena kraftigt och under februari 2011 sker ett skifte då både lagervärde och kundfordringar viker av nedåt samtidigt som leverantörsskuldena odiskutabelt fortsätter sin kraftiga ökning.

Styrelseprotokoll

Styrelsen bestod från och med 2011-06-23 enbart av Victor Muller och arbetstagarrepresentanter då JÅJ (uttråde registrerat hos Bolagsverket 2011-05-24) och Kristina Geers (uttråde registrerat hos Bolagsverket 2011-06-23) hade lämnat styrelsen. Per 2011-07-06 registrerades även arbetstagarrepresentanternas uttråde. JÅJ lämnade även befattningen som VD i samband med årsstämman 2011 vilket redovisas i styrelseprotokoll per 2011-03-25 och offentliggjordes vid samma tidpunkt.

Genomgång av styrelseprotokoll för perioden 2010-06-29 fram till konkursen har gjorts. En sammanfattning av de delar som ur obeståndssynpunkt framstår som väsentliga finns återgivna nedan. Informationen har redovisats under ett antal väsentliga rubriker och inom dessa i kronologisk ordning.

Resultatutvecklingen har redogjorts för ovan under avsnittet ”Om skyldighet att upprätta kontroll-balansräkning enligt ABL 25:13 har fullgjorts”.

Noteras bör att det under första halvåret 2011 hölls 50 styrelsemöten varav 25 stycken bara under april, ibland flera per dag. Vissa möten har varit per telefon och andra per capsulam. Till Styrelsemötet 2011-03-14 finns ett styrelsematerial som redovisar föregående år samt uppföljningar för januari och februari 2011. Efter styrelsemötet 2011-03-14 blir både kvantiteten och kvaliteten klart sämre under resten av 2011. Jämförbarheten i styrelsematerialet mellan olika versioner/möten försämrades då rapporter med varierande utseende tas fram till olika möten. Detta förhållande med varierande utseende gäller till vissa delar redan under 2010. Det har även funnits vissa svårigheter att avgöra om kommentarer i protokoll och redovisade underlag avser Bolaget, SAAB koncernen som helhet eller Spyker/SWAN. Detta gäller till stor del i samband med likviditetsanskaffning där många finansieringsalternativ innebar att finansiering skulle tillföras Spyker/SWAN.

Det saknas rapportering helt avseende producerade bilar, sålda bilar och bruttomarginal efter 2011-03-14. Rapportering av resultatutfallet genom material som bilagts protokollen har påträffats 2011-03-14 samt 2011-06-01. Om något material avseende försäljning, produktion, bruttomarginal och resultat redovisats i annan form på styrelsemötena kan inte avgöras vid vår granskning av styrelsematerialet. Det är dock klart att vissa av frågorna har diskuterats men i allt mindre utsträckning efter 2011-03-14 och framför allt inte efter produktionsstoppet.

Under perioden efter 2011-03-14 kom en än större fokusering att ske på olika uppslag för att förbättra likviditeten. Likviditetsprognoser och aktuellt läge har dock redovisats mer frekvent i styrelsematerialet än ovan nämnda resultatutfall mm fram till styrelsemötet 2011-05-12 men inte alls därefter och har enligt styrelseprotokoll efterfrågats av arbetstagarrepresentanterna vid ett flertal möten. Vi har behandlat försäljning respektive produktion var för sig eftersom dessa siffror skiljer sig något och även har behandlats var för sig av SAAB i resultatuppföljningar, budgets och prognoser.

Likviditet i SAAB Automobile AB

Vi har inte i nedanstående tagit hänsyn till bunden likviditet vilket SAAB kallar för ”Trapped cash” eftersom normala löpande betalningar inte kan göras med denna del av likviditeten. Med bunden likviditet menas spärrade likvida medel hos SAAB (avseende PRI, GMAC, Preem, Tullverket m.fl.). Efter vad vi har förstått har Bolaget inte haft möjlighet att attrahera nytt kapital då ytterligare pantsättning ej har varit möjlig.

- På styrelsemötet 2010-06-29 redovisas planerna på att förlänga betalningstiderna till leverantörer till 47 dagar i likviditetsförbättrande syfte. (Bilaga till styrelseprotokoll) Bruttomarginalen uppgick enligt samma bilagor för SAAB Legal Group fram till maj 2010 till +349 MSEK och kostnaderna som skulle täckas av denna uppgick till -1 756 MSEK d.v.s. ett negativt driftresultat redovisades om -1 406 MSEK vilket tärde på likviditeten.
- I augusti hade ett lån beviljats hos GMAC UK PLC om £12 000 000 inkluderande SAAB Great Britain. Detta avtal skulle gälla med pantsättning av SAAB Great Britains varulager med flera förutsättningar (styrelseprotokoll 2010-08-26).
- Per 2010-10-31 fanns en fri disponibel kassabehållning för koncernen om 811 MSEK exklusive bunden likviditet som ej kunde utnyttjas. Negativt kassaflöde för oktober 2010 uppgår till -94 MSEK (styrelsemötet 2010-11-30).
- I samband med styrelsemötet 2011-01-11 redovisades en likviditetsprognos från 7 till 28 januari med fri kassabehållning som gick från +250 till -29 MSEK. Bolagets långfristiga likviditetsprognos visar på en disponibel likviditet som minskar från 358 MSEK per ingången av januari till en brist om -87 MSEK per utgången av mars 2011.
- Enligt Long Term Cash Flow upprättad till styrelsemötet 2011-01-11 framgår att löpande utbetalningar per månad för perioden januari till mars 2011 beräknas till 1 349 MSEK per månad. Årsredovisningen för 2010 visar att kostnaderna per månad jämförelsevis uppgår till cirka 750 MSEK.
- På styrelsemötet 2011-03-14 redovisades utfall 1 januari – 28 februari för fri kassabehållning från 204 till 193 MSEK vid utgången av perioden. Situationen har inte förbättrats och kommer

att fortsätta på detta sätt fram till maj/juni 2011. Problemen är låg volym, låg bruttomarginal och ofördelaktiga valutakurser. Begäran om tillskott skickat till Spyker Supervisory Board om 400-500 MSEK.

- På styrelsemötet 2011-03-14 rapporterades även att GM hade inlett "immediate and serious actions" mot bolaget:
 - Förskottsbetalning krävs,
 - stoppar ingenjörsarbeten samt
 - fördröjning av leveranser av 9-4X.
 GMs handlande har snabbt ökat bolagets svåra likvidsituation.
- Aktieägartillskott om 10 MEUR skulle komma in senast 2011-03-18 enligt styrelseprotokoll 2011-03-14. Vid styrelsemötet 2011-03-29 anger styrelsen att beloppet har kommit in. Vi kan dock inte verifiera att ett aktieägartillskott har skett då beloppets inte redovisats som aktieägartillskott och vi heller inte funnit någon tillskottshandling med detta belopp. På samma styrelsemöte 2011-03-14 beslutades att JÅJ och RS skulle träffa NDO för att diskutera användning av spärrade medel i Parts om 100 MSEK. Behov finns i april om 550-600 MSEK.
- NDO har beviljat frisläppande av 40 MSEK från Parts bundna likviditet enligt styrelseprotokollet 2011-03-30.
- I styrelsematerialet inför mötet 2011-04-05 fanns en prioriteringslista avseende i vilken ordning betalning skulle ske. I följande ordning skulle prioritering ske:
 - Löner
 - Tull och transporter
 - Produktion
 - Cash on delivery
 - Critical suppliers
 - Bonus till återförsäljare m.fl.
 - Andra kritiska betalningar
- JÅJ ansåg 2011-04-08 att om inte något av alternativen nedan infrias så måste betalningsinställelse ske alternativt ansökan om konkurs. Alternativen var EIB godkännande av skickad begäran om att acceptera finansiering från Antonov, Trenton lån 30 MEUR, spärrade likvida medel hos SAAB (avseende PRI, GMAC, Preem, Tullverket m fl.) släpps som säkerhet för lån från Snoras bank, Youngman in som ägare i Spyker och tidigarelägger första inbetalning om 30 MEUR. RS ansåg att situationen var kritisk och att för att återuppta produktionen krävdes ytterligare likvider. RS bedömning var att 30 MEUR enligt ovanstående alternativ samt ytterligare 60-80 MEUR behövdes. (Styrelseprotokoll 2011-04-08).

- RS drog 2011-04-10 likviditetsprognosen på grundval av material skickat inför mötet. Denna prognos inkluderar effekter av stängning av produktionen förra veckan och föresatsen att leverantörerna behöver omedelbar betalning. 125 MSEK behövs direkt för att bolaget ska kunna starta produktionen. Likviditetsprognosen inkluderar även att 30 MEUR kommer att betalas in till bolaget på måndag 11/4, ytterligare 30 MEUR från Youngman denna vecka samt EIB minskning på måndag 18/4. Prognosen inkluderar även en andra och tredje betalning m.h.t. PropCo transaktionen men som indikerats tidigare på detta möte kommer de inte att ske. Enligt denna prognos kommer alla förfallna fakturor att regleras vecka 26. Det finns dock stora osäkerheter i denna prognos speciellt om det inte blir några tidiga betalningar i PropCo affären. Ökningen avseende spärrade bankmedel i prognosen berodde på ett ”letter of credit facility of 10 mUSD to GM”. Prognosen har justerats beträffande försäljningen i april och maj men löper därefter på som tidigare planerat. 30 MEUR inbetalning från Youngman denna vecka ingår annars inget mer. Delvis har PropCo transaktionerna och de kinesiska transaktionerna inkluderats och prognosen vilar på rimliga förväntningar enligt RS. Eftersom ingen av transaktionerna har slutförts ännu finns dock en stor osäkerhet. Trentonprojektet diskuterades varvid RS konstaterade att det inte var realistiskt. (Styrelsemötet 2011-04-10, nr 2).
- Finansiella situationen – RS informerade 2011-04-13 om att bolaget är i ett mycket allvarligt läge och att styrelsen bör förbereda sig för olika scenarios där vissa inte är positiva. VM ansåg att man borde arbeta framåt kring de aktiviteter som pågår och går framåt. VM lämnade mötet. RS ansåg att bolaget behövde åtaganden eller bekräftelser på inkommande likviditet för att kunna fortsätta. För närvarande inga inkommande likvidflöden men många förfallna fakturor. Inget besked kan förväntas idag från Kina men däremot EIB och NDO. Frågor ställdes kring bolagets solvens samt om det är riktigt att bolaget behöver 60 MEUR för att återuppta produktionen. Frågan om rekonstruktion diskuterades men många frågor återstod. (styrelsemötet 2011-04-13)
- VM meddelade 2011-04-17 att i bästa fall kommer 30 MEUR från PropCo transaktionen, 29 MEUR i kreditutnyttjande avseende EIB lånet och 30 MEUR från kinesiska transaktionen samt möjligen en checkkredit godkänd av EIB. Kommande löneutbetalning diskuterades varvid det konstaterades från VM att bolaget måste säkerställa att likvid finns till denna och om inte ansöka om konkurs. JÅJ meddelade att bolaget fortfarande betalade för leveranser avseende el och telefon förutom skatter. Ytterligare kritiska leverantörer är HP och Zürich Insurance. (Styrelseprotokoll 2011-04-17)
- Likviditeten är extremt kritisk (styrelsemötet 2011-04-21). (Likviditetsbudget saknas i styrelsematerialet).

Försäljning

- Försäljningsutfall/resultat – MSEK
 - a. Finansiell rapport per 2010-10-31 redovisade ett negativt resultat EBT på -296 MSEK mot prognos -366 samt ackumulerat resultat -2 615 utfall mot prognos -2 686 MSEK i båda fallen +71 bättre än prognos.
 - b. Negativt resultat per 2011-02-28 uppgick till -405 MSEK (annan siffra i SAAB Legal - 367 MSEK) Budget 2011 omsättning 21 266 MSEK med resultat -153 MSEK. Budgeten förutsätter en försvagning av USD och GBP mot svenska kronan, minskad bruttomarginal per fordon -3%, rörliga tillverkningskostnader per bil m.m. (styrelseprotokoll 2011-03-14)
 - c. Förskott 3 MEUR från ny importör i Ukraina inkom förra veckan enligt styrelseprotokoll 2011-03-30.
 - d. Förskott 3 MEUR från privat importör i Ryssland enligt styrelseprotokoll 2011-03-30.

Vi kan konstatera att det har kommit in 27 MSEK den 23 mars men inte vad den transaktionen avser. Således kan vi inte koppla inbetalningen till något av ovanstående påståenden.

Försäljningsutfall – antal enheter

- Uppföljningen av resultat och till dessa kopplade prognoser för 2010 visar att den budget med en försäljning av 63 868 bilar som redovisats på styrelsemötet 2010-03-10 för 2010 var för optimistisk redan vid halvårsskiftet 2010 då utfallet endast var 10 240 bilar, budgeten 34 995 för Q1+Q2 och prognosen visade på helårssiffran 41 800 bilar. Per 2010-10-31 var utfallet endast 21 783 sålda bilar och prognosen med 2010-09-30 som bas hade en helårssiffra om 22 858. Utfallet för 2010 blev 28 284 bilar.
- Beträffande 2011 sattes i budgeten för 2011 försäljningsmålet till 85 000 bilar men redan i uppföljningen efter januari 2011 hade prognosen (1+11) satts till 62 158 bilar. En liknande siffra uppvisades i prognosen efter februari månads utfall (prognosen 2+10) med 62 982 bilar för helåret. Enligt känslighetsanalysen till budgeten för 2011 angavs att vid en försäljningsminskning med 10 000 bilar skulle bruttoresultatet d.v.s. resultat efter kostnad för sålda varor och operativa kostnader minska med -274 MSEK. Ovanstående prognoser innebär en minskning med över 20 000 bilar vilket därmed skulle orsaka en förlust på mer än -500 MSEK allt annat lika. Budgeten redovisade även en bruttomarginal på 29,2% vilket är klart högre än vad som uppnåtts under 2010 (styrelseprotokoll 2011-03-14).
- I styrelseprotokollet 2010-11-30 anges att ordertakten är 175 enheter per dag medan 205 enheter behövs för att följa produktionsschemat. Orderstocken är 410 enheter
- Försäljningen i december 2010 uppgick enligt styrelsematerialet till mötet 2011-01-11 till 4 410 enheter medan den minskade till 2 229 enheter i januari 2011 enligt styrelsematerialet till mötet 2011-03-14.
- För februari ökade försäljningen till 2 609 enheter mot prognosens 2 074 st.

- Försäljningssiffrorna låga men börjar närma sig prognos enligt styrelseprotokoll 2011-03-14. En förbättring väntades i och med av introduktion av Griffin, 9-4 samt sportkombin. Totalt antal sålda enheter under januari samt februari uppgick till 4 838 st. Huvudfokus USA på grund av minskning av volymer till följd av ändringar i management och organisation. (styrelseprotokoll 2011-03-14)

Produktion

- Den planerade ökningen av produktionstakten flyttades framåt en månad med hänsyn till låg ordertakt. (styrelseprotokoll bilaga 2010-06-29)
- Produktionen 2010 har följt samma utveckling som försäljningen ovan med en budget på 65 392 st., presenterad till styrelsemötet 2010-03-10, men med ett utfall om 32 048 producerade enheter. Det står dock klart att redan i prognosen efter utfallet i juni 2010 med prognosen för helåret (prognos 6+6, 47 277 enheter) att produktionen skulle klart understiga budgeten. Efter oktober månads utfall på 25 180 producerade enheter torde stått klart att helårsproduktionen skulle bli ytterligare lägre än prognos 6+6.
- Produktionsplan om 32 000 enheter varav 25 180 producerats per 2010-10-31. Producerade enheter i oktober var 3 003 st. mot prognosen 4 078 d.v.s. en avvikelse om -1 075 st. (Styrelseprotokoll 2010-11-30)
- Enligt årsredovisningen för 2010 såldes 28 284 bilar under året.
- 20-30 bilar ”förlorades” i produktionen 2011-03-28. 69 bilar ”förlorades” i produktionen 2011-03-29. (Styrelseprotokoll 2011-03-30)
- 400 bilar har ”förlorats” i produktionen fram till idag. Diskussion om att stoppa produktionen. (Styrelsemöte 2011-04-05)

Betalningar till leverantörer

- Som ovan angivits har man redan på styrelsemötet 2010-06-29 redovisat planerna på att förlänga betalningstiderna till leverantörer till 47 dagar i likviditetsförbättrande syfte. (Bilaga till styrelseprotokoll)
- Betalningar av leverantörer har skett i tid fram till 1 februari men därefter har betalningarna fördröjts. (Styrelseprotokoll 2011-03-14)
- 350 MSEK i förfallna leverantörsfakturor exklusive GM enligt styrelseprotokoll 2011-03-30.
- JÅJ meddelade att bolaget fortfarande betalade för leveranser avseende el och telefon förutom skatter. Ytterligare kritiska leverantörer är HP och Zürich Insurance. (Styrelseprotokoll 2011-04-17)

PropCo affären

- Tillskott om 15 MEUR under onsdag och torsdag och ytterligare senast fredag 2011-04-08 genom en försäljning av aktierna i PropCo till Snoras Bank. Totalt förväntas affären generera 100 MEUR. Denna affär måste genomföras eftersom ett godkännande om minskning av EIB lånet förväntas ta lång tid. (Styrelseprotokoll 2011-04-05)

- Svenska regeringen (NDO) har godkänt att släppa sin säkerhet i PropCo avseende EIB lånet. PropCo kan därmed användas för finansiering hos tredje man. PropCo värderas till 60 MEUR. (Styrelseprotokoll 2011-04-08)
- Operationellt leasingavtal har diskuterats. Försäljning för 100 MEUR med tre avbetalningar varav den första på 30 MEUR idag. Dock är transaktionen föremål för slutgiltigt godkännande från Snoras Bank och dess revisorer. Dessutom måste NDO godkänna affären men dessa har sagt att det är ett regeringsbeslut. Påtryckningar för snabbt beslut pågår (styrelseprotokoll 2011-04-11).
- Snoras bank kan inte finansiera affären med nuvarande upplägg. Andra alternativa upplägg samt köpare diskuteras med garanti från Antonov (styrelsemöte 2011-04-12).
- Försäljning till av PropCo till Troll Property AB ägt av Lars Carlström har godkänts av NDO (styrelsemöte 2011-04-13).
- Marknadsvärdering av PropCo hade gjorts av KPMG och American Appraisal till 100 MEUR. Beslutades att skriva på avtalet med Troll Property om försäljning. (Styrelsemötet 2011-04-14)
- Överenskommelse med NDO hade gjorts med förbehållet att likviden skulle komma från EU-registrerad bank utan kopplingar till Antonov. EIBs godkännande måste inväntas (styrelsemötet 2011-04-13). (Vid ett senare möte framkom att någon garanti från Antonov inte kunde accepteras av NDO).
- Nya hårda krav från EIB som bedömdes nästan omöjliga för SAAB att efterleva. PropCo transaktionen bedömdes även som den enda möjligheten att hålla leverantörer och återförsäljare nöjda. (Styrelsemötet 2011-04-21)

Minskning av säkerheter för EIB lån

- Att EIB inte kan acceptera Antonov som finansiär och ägare i SAAB/Spyker framgår av styrelseprotokollet 2011-04-08. Denna uppfattning skiljer sig från NDOs vid denna tidpunkt. Ambitionen var att EIB skulle släppa på säkerheter för att SAAB skulle kunna ta in andra finansiärer.

Kinatransaktioner

- En redogörelse om att Youngman skulle gå in som ägare i Spyker till 30 % och därutöver lämna ett lån om 30 MEUR gjordes på styrelsemöte 2011-04-10.
- Framsteg beträffande Youngman transaktionen. Utkast på letter of credit granskades av SAAB finans och av SEB (styrelsemöte 2011-04-12).
- Ny möjlig intressent Zhongsheng (styrelsemöte 2011-04-13).
- Ytterligare möjliga företag förekommer i diskussionerna senare.

Övertagande av GM Warranty funds

- Övertagande av GMs garantier för sålda bilar i Nordamerika mot kontant ersättning diskuterades som möjlig förbättringsåtgärd på styrelsemötet 2010-11-30.

- Fortsatta diskussioner på styrelsemötet 2011-01-11 kring övertagandet av Warranty funds vilka skulle slutföras.
- Muntligt avtal om övertagande av Warranty funds hade ej verkställts vilket avrapporterades på styrelsemöte 2011-03-14. Enligt hörsägen skall det finnas ett skriftligt avtal kring övertagandet men detta har dock ej påträffats.
- GM håller fortfarande inne pengarna enligt styrelseprotokoll 2011-03-25.

Andra likviditetsförbättrande åtgärder

- Delning av Phoenix plattformen (styrelseprotokoll 2010-11-30).
- Ökning av GMAC UKs lån med 8 MGBP under januari. Vi har hittat fyra betalningar på vardera 2 MGBP mellan 2-24 februari.
- Eftersköningsbegäran till NDO, EIB och GM för att acceptera Antonov som ägare. Antonov har förbundit sig att tillskjuta 100 MEUR i Spyker/SAAB om han får bli aktieägare. (Styrelseprotokoll 2011-03-30)
- Ersätta EIB lånet med andra mer flexibla lån diskuterades 2011-04-05.
- Åtgärder för att köpa GMs preferensaktier. VM ansåg att likviden för återköpet skulle komma från Youngman transaktionen enligt styrelseprotokoll 2011-04-11.
- GEM kredit har diskuterats men bedömts inte vara attraktiv i samband med styrelsemötet - 2011-04-05.

PM Adrian Hallmark

I bilaga finns en komprimerad översättning avseende den PM som Adrian Hallmark (tidigare försäljningsdirektör) 2010-03-16–2010-12-01) har skrivit till styrelsen efter att han slutat. Denna PM ligger som bilaga till styrelseprotokollet 2011-01-11. Noteras kan att av de problemområden som nämns i denna PM är de mest väsentliga: Skadat rykte som medfört att företagskunder i Sverige minskat från 500 till 150 med samma förhållande på andra utvecklade marknader, i USA har inga bilar beställts under mer än ett år, bolaget finns inte med hos leasing och finansbolag samt nedskrivningar på leasingstockar, tvivel kring varaktigheten hos SAAB.

- Affärskompetens och genomförandehastighet: Långsamt genomförande av marknadsorganisation efter GMs utträde, förseningar och fel vid beställningar, ofullständig ekonomi/finansfunktion fram till september 2010 orsakade manuella rutiner och arbetsanhopning. Distributionsteamet har expanderats för att hantera oplanerade manuella processer vilket orsakar förseningar och dålig respons mot marknader och återförsäljare.
- ”DD Markets” SAAB saknar den distributions- och finansiella kompetens som behövs för att hantera bildistribution i Europa men den fungerar nästan nu efter sex månader. Implementering av GMAC avtalet lokalt var komplicerat och tidsödande. Mm

- Försäljning och finansiella system: Ej tillgängligt förrän sent 2011 eller Q1 2012. Fakturering och kreditprocesser till stor del manuella och långsamma, stor felrisk och återförsäljarnas förtroende påverkas dagligen. Analyser av marknad och segment finns inte sedan GMs uttåg.
- Regional organisation: Minskning med 30% av antalet personer. Vissa marknader klarar inte att utföra förväntade funktioner. Exempel på detta är: Tyskland – 35 återförsäljare ska hittas, ersättas eller tas bort de närmaste 6 månaderna. Saknas tillräcklig bemanning. USA – 5 regionala chefer ska hantera 210 återförsäljare vilket ger drygt 40 per person att jämföra med 15-20 st. i etablerade nätverk och märken.
- Centralt management: Kvaliteten likvärdig med VW-koncernen på motsvarande nivåer. Problemet är det stora gapet avseende affärsorientering. Antalet personer inom ”detailed operational management” som behövs är för få för snabb förändring.
- Marknadsföring och PR: Hög standard där aktivitet pågår. Brister i kvantitet och integration av operationell aktivitet och marknadsbaserad planering. Sammanfattningsvis har kostnader och personer tagits bort från varje marknad och lämnat dem utan resurser samt inte gett support därefter. Regionerna kämpar. Imageskador uppstår p.g.a. dålig kvalitet i PR management mellan Spyker och SAAB vilket tillsammans med sporadiska kommentarer från ”indirect members of the Board” beträffande SAABs strategi är ett allvarligt hot mot trovärdigheten i organisationen.
- Affärsplan – ”reality gaps”. I praktiken är SAABs affärsplan Koenigseggs affärsplan med uppdateringar och inom teamet finns en misstro mot effektiviteten i angreppssättet inom central management (ELT). Två väsentliga områden: Extrem prioritering av resurser och kostnader samt att alla dessa väsentliga antaganden gjordes innan GMs började dra ned. Planen kan ha varit en stor utmaning men genomförbar tidigare men med de nuvarande problemen är helt överskuggande. ”So where the plan may have been a big stretch but do able before, it clearly became marginal after, driving (in my view) the myriad problems we are now facing.”

Arsredovisning 2010

- Årsredovisningen för 2010 dateras av styrelse och revisorer 2011-04-05. Av årsredovisningen framgår bl.a. följande: *”Garantivtalet med Riksgälden samt lånevtalet med EIB innehåller villkor bl.a. solvenskrav. Både Riksgälden och EIB har under mars 2011 erhållit full information om vissa försenade betalningar vilket formellt innebär ”default”. Detta har för närvarande inte haft någon inverkan på transaktionerna med Riksgälden och EIB.”*
- Vidare framgår av årsredovisningen under rubriken Osäkerhetsfaktorer följande: *”I bolagets affärsplan fanns en förväntan om ett negativt kassaflöde under ett utvecklingskede under de närmaste åren men det visade sig att underskottet blev större än förväntat.”*
Men även *”Koncernen förväntas ha ett fortsatt negativt kassaflöde under merparten av 2011. Detta på grund av ökade investeringar inför lanseringen av nya 9-3, andra pågående tekniska projekt, samt det faktum att försäljningsnivåerna – även om de ökar stadigt – inte väntas nå break-evennivån under 2011. Kassaflödesprognosen bygger på ett antal osäkerhetsfaktorer. I synnerhet i samband med den planerade försäljningsvolymen och den försvagade valutakursen för USD och GBP. Bolaget har idag ingen möjlighet att valutasäkra flöden i utländsk valuta och styra villkor och förutsättningar för rörelsekapitalet fullt ut.*

Som en följd av ovanstående är finansieringsituationen för närvarande ansträngd. Koncernen arbetar därför intensivt med att ordna omedelbar finansiering. Främst med hjälp av ytterligare kapitaltillskott i form av eget kapital eller likartade lösningar. Koncernen bedömer dessutom att en betydande extra finansiering

fortfarande krävs. För närvarande arbetar man med specifika transaktioner för att snarast förbättra koncernens finansiella situation på ett mer strukturerat sätt och att stärka balansräkningen långsiktigt – även ur strategiskt perspektiv. Förhandlingar kring dessa transaktioner är långt framskridna men måste, bland annat, godkännas av den Svenska Regeringen innan de kan verkställas.

Mot bakgrund av detta är bolaget övertygat om att man kommer att kunna generera den extra finansiering som krävs och räknar med att kunna tillkännage ytterligare information inom kort.

Redovisningsprinciperna som tillämpas i denna finansiella rapport bygger på ett antagande om fortsatt drift. Skulle bolaget däremot (mot förmodan) inte lyckas med detta, eller i händelse av en negativ utveckling gällande ovan nämnda osäkerhetsfaktorer, kommer förutsättningarna för fortsatt drift att bli osäker.”

- I samband med intervju med revisorerna framkom att dessa hade varit tveksamma kring om bolaget skulle kunna uppfylla kriterierna för fortsatt drift (Going Concern). Efter kontakter med styrelsen i Spyker/Swan då flera finansieringsalternativ hade presenterats bedömde de att förutsättningarna fanns för fortsatt drift.

Analys

- Uppföljningen av resultat och till dessa kopplade prognoser för försäljning av bilar 2010 visar att prognoserna justerades ned successivt under hela året och under den senare delen gjordes en kraftig justering 2010. Utfallet blev endast 28 284 bilar. Budgeten för 2011 avseende försäljningen uppgick till 85 000 bilar vilket redan i första prognosen för 2011 (1+11) justerades ned med drygt 20 000 bilar. En sådan justering skulle enligt känslighetsanalysen till budgeten för en minskning innebära ett försämrat resultat med drygt -500 MSEK. Känslighetsanalysen redovisade dock bara effekten av en minskning med 10 000 bilar.
- Rörelseresultatet (operating profit) har varit negativt alla månader 2010. Redan i utfallet för juni 2010 framgick att budgetmålet inte skulle kunna nås med hänsyn till att försäljningen var drygt 20 000 bilar lägre än budget. Känslighetsanalysen i budgeten bara på volymavvikelsen gav att 10 000 bilar färre sålda påverkade resultatet negativt med -274 MSEK. I detta fall var alltså avvikelsen den dubbla. Budgeten för 2011 var på ett nollresultat men med fallande försäljning som redovisats ovan redan efter utfallet per januari 2011 och den då upprättade prognosen pekade mot ett kraftigt negativt resultat. Noteras bör även att bruttomarginalen i budgeten låg på drygt 29% att jämföra med uppnådd bruttomarginal 2010. Det kan ifrågasättas hur realistisk denna budget var. Den negativa utvecklingen under 2010 gjorde att Bolaget i början av 2011 stod inför stora utmaningar både avseende anskaffande av likviditet, försäljningsökning och kraftig ökning av marginal per försold bil.
- Bolagets kassalikviditet har endast fram till halvårsskiftet 2010 överstigit 100%. Från slutet av 2010 och framåt har den varit under 40% och minskat ner mot 20%. I bokslutet per 2010-12-31 var den 32,6%. Detta innebär att kortfristiga tillgångar saknas för att betala de kortfristiga skulderna.
- Likviditeten enligt ovanstående diagram har gått från cirka 1 000 MSEK under hösten 2010 till att vara nära noll i mars 2011 och framåt. (Likviditeten definieras som bolagets likvida medel inklusive eventuella ej utnyttjade krediter.)

- Likviditetsprognosen som redovisades i styrelsematerialet till mötet 2011-01-11 visade på en brist avseende den fritt tillgängliga likviditeten på -87 MSEK per utgången av mars månad.
- Kundfordringarna minskar under hela 2011 enligt ovanstående diagram.
Leverantörsskulden ökar kraftigt från januari 2011 enligt samma diagram. Per 2011-03-30 fanns 350 MSEK i förfallna leverantörsskulder. Redan på styrelsemötet 2010-06-29 har planer på att begära längre betalningstider (47 dagar) från leverantörer redovisats. Vi har i vår granskning hittat ett antal leverantörer som haft just detta betalningsvillkor efter detta beslut.
- Mailkorrespondens vi tagit del av för mars 2011 indikerar stora likviditetsproblem.
- Brev från diverse GM bolag där man hävdar att SAAB brutit avtalen daterade i början på mars 2011 samt krav på förskottsbetalning för att fortsätta leverera är väsentliga obeståndssignaler.
- Om det är en kortare betalningstid från kunderna jämfört med betalning till leverantörerna påverkar detta likviditeten som successivt minskar i en krympande verksamhet. Som jämförelse kan noteras att Bolaget i årsredovisningen för 2010 hade kundfordringar på 284 MSEK att jämföra med leverantörsskulder på 1 197 MSEK. Mellanskillnaden ska alltså betalas då både kundfordringar och leverantörsskulder förfallit. I en årsredovisning ska detta vara gentemot externa kunder och leverantörer då koncerninterna fordringar och skulder särredovisas. Detta innebär att Bolaget rullar en negativ likviditet fram för sig som finansieras via leverantörskrediter. I samband med produktionsstoppet sker därmed ingen påfyllning av nya kundfordringar med undantag för de bilar som då fanns i lager samtidigt som leverantörsskulden successivt förfaller till betalning.
- Begäran om tillskott har gjorts till Spyker per 2011-03-12 om 400-500 MSEK.
- GM hade vidtagit ”immediate and serious actions” enligt styrelseprotokollet 2011-03-14 som ökade Bolagets svårigheter. GM börjar kräva förskottsbetalning, stoppar ingenjörsarbete samt fördröjer leveranser av 9-4X.
- Brev från Riksgälden (NDO) 2011-04-06 där det konstateras att Bolaget inte kunde klara sina betalningsåtaganden samt brev från EIB daterat 2011-04-14 där det framgår att EIB inte kommer att göra någon utbetalning påföljande dag.
- Produktionsstopp 2011-04-06 på grund av bristande leveranser.
- 2011-04-10 styrelsemöte nr anger att 125 MSEK behövdes direkt och på mötet 2011-04-21 anges att likviditeten är extremt kritisk.
- Koncernmellanhavandena har sjunkit till att bli negativa efter juni 2010 vilket innebär att inga fordringar finns att hämta hem hos dotterbolagen vilket åtminstone till viss del har att göra med bildande tillskott till dessa bolag då delar av verksamheten i SAAB Automobile AB bolagiserats.

- Den synliga soliditeten i bolaget, enligt bokföringen, som vid halvårsskiftet 2010 uppgick till cirka 30 %, successivt minskat till under noll per juni 2011 till följd av löpande förluster. Periodresultaten har under perioden mars 2010 till november 2011 samtliga varit negativa.
- Bolaget redovisar ett negativt resultat EBT på -2 615 MSEK enligt periodrapporten ackumulerat för året per 2010-10-31. Resultatet ackumulerat per sista februari 2011 uppgick till -405 MSEK. Budgeten för helåret 2011 redovisar ett negativt resultat på -153 MSEK vid en omsättning av 21 266 MSEK.
- Antalet försålda enheter var i december 2010 högt med 4 410 enheter medan de ackumulerat för januari-februari 2011 uppgick till 4 838 st. Enligt budget skulle 85 000 enheter säljas under 2011 trots att det enligt årsredovisningen 2010 endast såldes 28 284 st. året före. Detta ambitiösa mål kan rimligvis ifrågasättas då Bolaget även med decembers försäljning skulle behövt motsvarande 19 månader för att lyckas med dessa volymer. Även antagandena om täckningsbidrag per enhet kan ifrågasättas då dessa jämfört med 2010 är klart högre.
- I produktionen fanns en justerad plan för 2010 innebärande att 32 000 enheter skulle tillverkas under året varav 25 180 hade producerats fram till 2010-10-31. Fram till denna tidpunkt hade en negativ avvikelse med 1 075 enheter uppstått. I styrelseprotokollet 2011-03-28 konstaterades att ansevärt antal bilar ”förlorades” i produktionen och fram till 2011-04-05 hade totalt 400 bilar ”förlorats”. Produktionsstoppet 2011-04-06 innebar att intäkterna reducerades då påfyllning av nya bilar i lager och hos återförsäljarna inte kunde ske.
- Som framgått under avsnittet ”Om skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning...” så innebär EIB lånet att säkerhetsmassan i form av aktierna i dotterbolagen måste motsvara den aktuella låneskulden vid varje tillfälle för att inte kompletterande säkerheter ska behövas. Därmed kan en brist på säkerheter i sig generera likviditetsproblem. Det bör dock noteras att beträffande EIB lånet att detta ska avse 50% av utvecklingskostnaderna och att SAAB ska stå för den andra delen. Utbetalning från EIB sker dock i efterhand varvid utvecklingskostnaderna till 100 % är likviditetspåverkande initialt.
- Aktieägarutskott som kommer in lindrar dock men de är otillräckliga varför ett antal olika handlingsalternativ bearbetas.
- PropCo affären genomförs efter att olika alternativ har bearbetats under flera månader och ger i slutändan ett väsentligen lägre belopp än vad som ursprungligen skissats på.

Slutsats

Med beaktande av ovanstående punkter är vår sammanfattande bedömning att obeståndet inträffar i början på 2011 dock senast i samband med produktionsstoppet 2011-04-06.

Återvinningsfrågor

Vi har på Förvaltarnas uppdrag genomfört granskning avseende återvinningsbara transaktioner under perioden 1 januari – 19 december 2011.

Detta arbete pågår vid denna rapportens avlämnande.

Vi har granskat alla likvidkonton mellan bankkontoutdrag och redovisningen i SAP för tiden 1 juni 2011 – 19 december 2011. Engagemangsspecifikation från SEB är avstämmd med saldon i balansräkningen per 19 december.

Vi har för konsultkostnader samt rekonstruktionskostnader samt transaktioner med närstående granskat samtliga bokförda belopp men för övriga transaktioner har vi granskat bokförda belopp över 5 MSEK. Även denna granskning avser även den tiden 1 juni – 19 december 2011.

Kvittningar, krediteringar och förtida betalningar har granskats från och med 1 juni 2011 avseende enskilda belopp över 5 MSEK rörande poster i reskontrorna samt i kassaverifikaten funna transaktioner som gått vid sidan om reskontrorna. Kassaverifikat har granskats från och med 1 juni 2011 för poster överstigande 1 MSEK. 52 likvidkonton har granskats och belopp över 1 MSEK noterats där underlag är otydliga eller saknas men efter ytterligare instruktioner från konkursförvaltarna fördjupade vi granskningen endast för belopp över 5 MSEK av de noterade transaktionerna.

Förutom detta har vi även granskat betalningar till samtliga leverantörer som erhållit sammanlagt minst 5 MSEK i betalning under 2011. Utsökningen av aktuella poster genomfördes via granskning av huvudböckerna för 2011 där debiteringar har skett på leverantörsnummer med angivande av betalningskoden "KZ" vilket enligt personal hos SAAB skall vara den effektivaste vägen att gå. Detta arbete har sammanställts via kopior av registerbilder från SAP där bland annat fakturadatum, förfallodag samt betalningsdag framgår. Vi fann på detta sätt cirka 500 betalningar som granskats närmare. Registerbilderna har kompletterats med kopior av underliggande fakturor och betalningskvittenser från banken (SEB).

Poster som kan vara intressanta ur ett återvinningsperspektiv

Uttag ur råvarulagret har under oktober månad skett med 43,8 MSEK. Detta avser återlämning av material till Japan. Enligt kreditfaktura och mail avses retur av 3 010 st "Recover the Transmission" vilket torde avse växellådor. Kreditfaktura kommer från Aisin AW CO Ltd, Japan om 490 MYEN.

Leverantörsskulder bokförda i SAAB har under september månad 2011 omförts till skuld mot bolaget Swedish Saab Automobile Development AB då detta bolag de facto betalat ett antal av leverantör-skulderna tillhöriga SAAB. Nämnas kan Hewlett-Packard Sverige AB som erhållit 7,2 MSEK på detta sätt. Särskild rapport över dessa transaktioner har lämnats till konkursförvaltarna.

Andra bolag erhåller fullt betalt för fakturor långt efter normal förfallodag. Nämnas kan reklambyrån Lowe Brindfors som i juni 2011 får betalt för fakturor utställda i december 2010.

För övriga betalningar av leverantörer där förtida eller onormalt sena regleringar av skulderna skett har material överlämnats till konkursförvaltarna för ytterligare utvärdering där ovanstående transaktioner utgör exempel.

Transaktioner med Swedish Saab Automobile Development AB

SAAB förvärvade under sommaren 2011 ett så kallat lagerbolag med 50 000 SEK i aktiekapital från Bolagsrätt Sundsvall AB. Detta lagerbolag, Goldcup 6747 AB, firmaändrades till Swedish Saab Automobile Development AB (Sw Saab Dev) och enligt ett köpeavtal per den 30 augusti förvärvade Zhejiang Youngman Passenger Car Group, Co., Ltd. (Youngman) 50% av bolaget för 25 000 SEK. I samband med detta avtal överenskom parterna att Youngman skulle tillföra ett kapital om 9,9 MUSD från vilket köpeskillingen om 25 000 SEK skulle avräknas. Resterande del av kapitalet skulle anses som ett ovillkorat aktieägartillskott från Youngman till Sw Saab Dev.

Vi har erhållit en kopia av huvudboken för Sw Saab Dev och kan konstatera att beloppet har bokförts som ovillkorat aktieägartillskott i det bolagets bokföring. Enligt denna huvudbok genomfördes inbetalningen den 1 september 2011. Vi har inte haft tillgång till annat redovisningsmaterial från Sw Saab Dev än denna huvudbok.

Vissa leverantörsskulder bokförda i SAAB har under september månad 2011 omförts till skuld mot Sw Saab Dev då detta bolag de facto betalat ett antal av dessa leverantörsskuld tillhöriga SAAB. Utöver detta har även nya fakturor och amorteringar/nyutlåning avseende SAAB betalats samt att ett större belopp om 30,7 MSEK lånats från Sw Saab Dev. Den totala skuld som SAAB har till Sw Saab Dev, respektive dennes fordran i sin tur på SAAB uppgår till enligt båda bolagens bokföring till 63 074 968 SEK per 30 november 2011. I Sw Saab Dev har samtliga transaktioner bokförts som fordran på SAAB. Se specifikationer nedan.

Granskad period är 2011-01-01 – 2011-12-19 och omfattande samtliga poster i Saab Automobile AB bokförda på avräkningskonto mot Swedish Saab Automobile Development AB. Följande transaktioner har påträffats.

Transaktioner bokförda i SAAB mot avräkningskonto Sw Saab Dev:

Omföring av leverantörsskulder avseende Allen & Overy LLP

Datum	Belopp	Bokfört som
2011-09-19	-743 571,28	Minskning leverantörsskulder / ökning skuld avräkningskonto mot Sw Saab Dev
2011-09-19	-916 800,00	Minskning leverantörsskulder / ökning skuld avräkningskonto mot Sw Saab Dev
2011-09-19	-632 592,00	Minskning leverantörsskulder / ökning skuld avräkningskonto mot Sw Saab Dev
Summa:	-2 292 963,28	

Omföring av leverantörsskulder avseende Hewlett-Packard Sverige AB

Datum	Belopp	Bokfört som
2011-09-21	-3 346 158,75	Minskning leverantörsskulder / ökning skuld avräkningskonto mot Sw Saab Dev
2011-09-19	-3 875 650,00	Minskning leverantörsskulder / ökning skuld avräkningskonto mot Sw Saab Dev
Summa:	-7 221 808,75	

Omföring leverantörsskulder övriga

Datum	Belopp	Avseende
2011-09-19	-419 936,00	GMAC Financial Services AB
2011-09-20	-316 250,00	Siemens Enterprise Communcation AB
2011-09-20	-199 969,00	Telia Sonera Sverige AB
2011-09-20	-246 458,00	ISS Facility Services
2011-09-20	-367 633,00	Atea Sverige AB
2011-09-20	-107 826,00	TDC Sverige AB
2011-09-20	-1 510 661,00	Zetup AB
2011-09-20	-78 735,00	Swedish Trade Council
2011-09-20	-315 980,00	Alix Partners Ltd
2011-09-21	-224 538,84	Akamai Technologies AB
2011-09-21	-498 094,00	Logica Sverige AB
2011-09-21	-625 000,00	Bixia AB
Summa:	-4 911 080,84	Samtliga transaktioner minskar leverantörsskulder och ökar skuld avräkning mot Sw Saab Dev

Kostnadsförd i SAAB, okänd motpart

Datum	Belopp	Bokfört som
2011-09-14	-1 146 262,63	Kostnadsförts som framställning/produktion av PR och reklam
2011-09-14	-921 641,83	Kostnadsförts som framställning/produktion av PR och reklam
Summa:	-2 067 904,46	

Av SAAB amorterade eller utlånade medel som betalats via Sw Saab Dev. Beloppen bokfördes debet i SAAB mot resp. motpart och ökar skulden mot Sw Saab Dev.

Datum	Belopp	Motpart
2011-09-14	-1 695 250,00	SAAB Automobile Australia
2011-09-19	-2 292 000,00	SAAB Italy
2011-09-19	-320 880,00	Autohaus GmbH
2011-09-22	-240 262,48	SAAB Deutschland GmbH
2011-09-27	-10 360 000,00	SAAB Great Britain
2011-11-30	-157 231,84	Kostnadsfört som räntekostnad
2011-09-30	-335 674,95	Kostnadsfört som valutakursjustering
Summa:	-15 401 299,27	Beloppen bokförs debet i SAAB mot resp. motpart och ökar skulden mot Sw Saab Dev

Ökning av likvida medel i SAAB inbetalt av Sw Saab Dev

Datum	Belopp	Bokning
2011-09-22	-500 000,00	Bokfört som inbetalt bank i SAAB och ökar skuld avräkning till Sw Saab Dev
2011-09-30	-30 679 911,87	Bokfört som inbetalt bank SEB escrow och betecknat med "Lån" Ökar skulden avräkning till Sw Saab Dev
Summa:	-31 179 911,87	

Totalt uppgår dessa transaktioner till en summa om 63 074 968 SEK. Vi har stämt av belopp enligt erhållen huvudbok för Swedish Saab Automobile Development AB (fordran på SAAB 63 074 968 SEK) och avräkningskontot i SAAB Automobile AB (Skuld till Sw Saab Dev - 63 074 968 SEK).

SAAB Automobile AB har dessutom ytterligare en skuld upptagen avseende räntekostnad som bokförts den 19 december 2011 om -96 367,90 kr, något som ej gått att verifiera i bokföringen för Swedish Saab Automobile Development AB.

Transaktioner med närstående

Vi har som en del i vårt uppdrag att särskilt granska transaktioner med närstående bolag. Dessa anges i bilaga men kan delas upp i följande huvudgrupper:

- Den svenska SAAB Automobile koncernen, med dotterbolagen SAAB Automobile Tools AB samt SAAB Automobile Powertrain AB eller tidigare dotterbolag SAAB Automobile Parts AB och SAAB Automobile Property AB.
- Närstående utländska SAAB bolag.
- GMs olika bolag.
- Spyker Cars N.V. sedermera firmaändrat till Swedish Automobile N.V. (SWAN) samt Swedish Automobile Coöperatief U.A.
- VM:s bolag, TUG Latin America N.V., Latin Management N.V.

Den stora mängd transaktioner med internationella SAAB och GM bolag föranledde oss, efter samråd med konkursförvaltningen, att begränsa urvalet av transaktioner till belopp större än 5 MSEK samt att därefter koncentrera oss på utveckling av respektive skuld- och fordringssaldon kvartalsvis under perioden och där rapportera förändringar under det sista kvartalet 2011.

Spyker Cars N.V. / SWAN

Lån till SWAN i september 2011

Enligt ”*share purchase agreement*” angivet ovan under ”Försäljning av aktier i PropCo” så skall ersättning för PropCo-affären betalas i tre rater; 205 MSEK, 25 MSEK och 25 MSEK (se ovan). Den 5 september 2011 erläggs den sista delen av köpeskillingen då SAAB-koncernen erhåller ca 25 MSEK. Dock sker denna inbetalning till Powertrain istället för till SAAB. Från Powertrain går sedan dagen efter (den 6 september) ett belopp om 2 MEUR till SWAN i form av ett lån från SAAB och bokförs som lån i både Powertrain och SAAB.

Enligt upprättat låneavtal är syftet med lånet följande ”*to be able to make certain critical payments necessary to safeguard the continuity of the Borrower*” (dvs SWAN) ”*and to make payments to the administrator of the Lender*”. Lånet löper med 4% ränta och skall återbetalas den 31 december 2011.

Lånet återbetalas aldrig utan ingår som en fordran vid konkursutbrottet den 2011-12-19.

Management fee (Pärm A)

Enligt ett avtal (”*service agreement*”) undertecknat 24 februari 2010 skall Spyker leverera tjänster till SAAB vilka specificeras i appendix A till avtalet. Spyker skall även ha rätt att anlita underkonsulter, vilka dock skall godkännas i förväg av SAAB.

Arvodet för levererade tjänster skall utgöras av ”actual costs for the services provided”, det vill säga verklig kostnad med ett tillägg/mark-up om 5 %. Utlägg skall faktureras i enlighet med verkligt utlägg. Arvodet skall faktureras månadsvis i EUR och betalas enligt med ”MNS-1 payment schedule”. Vad som menas med det sistnämnda framgår inte av avtalet. Vi kan dock konstatera att fakturadatum och förfalldatum är samma datum.

Nedan återfinns en förteckning över fakturor erhållna av SAAB under 2011 under detta avtal:

Period	Belopp TEUR
Januari	161,1
Februari	157,0
Mars	339,1
April	479,1
Maj	583,2
Juni	521,4
Juli	148,4
Augusti	243,0
September	137,6
Oktober	221,4
November	142,4
Summa	3 133,7

Till varje faktura (undantaget november) bifogas en Excel specifikation som anger de delposter som ingår i respektive faktura. Nedan återfinns en sammanställning över de största posterna:

Text	Belopp TEUR
Rob Schuyt 1)	539,5
AFOS Consultants	124,6
Dikken Consultancy	91,3
Supervisory Board	168,0
Ernst & Young central costs	262,8
Campanile LCC;	675,0
Roschier	279,5
Jubilee	62,2
Spyker/ SWAN personal	476,1
Expenses	312,3
Summa	2 991,3
Tillkommer november (spec. saknas)	142,4
Summa	3 133,7

1) Varav troligtvis 160 TEUR avser bonus för 2010 (se mer om det nedan).

Några ytterligare underlag avseende underkonsulter eller utlägg finns inte bilagt respektive specifikation. Transaktionerna har bokats som kostnader avseende management fee samt skuld.

Vid genomförd granskning av ovanstående fakturor har vi kunnat konstatera att fakturor avseende mars – november 2011 inte betalats från SAAB. SWAN har i ett brev till SAABs konkursbo anmält att man har en fordran om 2 815,6 TEUR på konkursboet och anser att den skall kvittas mot det lån som uppstod i början av september 2011 mellan parterna (se ovan). Det sammanlagda beloppet om 2 815,6 TEUR utgörs av fakturor avseende ovan nämnda perioder. Vi har kunnat stämma av SWANs motfordran mot Bolagets bokföring.

Aktieägartillskott

Spyker/SWAN har under 2011 erlagt aktieägartillskott om 35,6 MEUR eller ca 320 MSEK i form av tillskott från ägaren. Dessa tillskott sker i maj (254 MSEK) respektive i augusti (66 MSEK) och har beskrivits ovan.

Latin American Tug Holding NV, sedermera Latin Management NV (Pärm B)

Parterna SAAB Automobile AB och Latin Management NV (nedan "TUG") har i ett avtal daterat 5 september 2011 reglerat förutsättningarna för att TUG skall leverera tjänster till SAAB. Avtalet är signerat av Kristina Geers och Rob Schuyt för SAABs räkning och av Victor Muller för TUG. Avtalet undertecknas endast två dagar före ansökan om rekonstruktionen den 7 september 2011 men gäller de tjänster som har levererats av TUG tidigare enligt följande citat; *"The management company" (dvs TUG) "has provided management services to Saab from an earlier date already based on mutual consent of which the details are now laid down/confirmed in writing"*. Vi tolkar det som att samtliga villkor i avtalet gällt från det att TUG börjat leverera tjänster till SAAB.

Grunden för avtalet är följande *"SAAB requires specific management services in light of SAAB's need for re-financing and re-structuring of its operations"*.

Arvodet för utförda tjänster skall uppgå till 600 000 EUR per år och detta arvode skall täcka samtliga omkostnader, dvs inklusive resekostnader eller andra indirekta omkostnader, som TUG har för att leverera tjänsterna. Fakturering skall ske månads- eller kvartalvis (TUGs val) och betalningsvillkor är 47 dagar efter fakturan mottagits.

Vad vi kan se behandlas inte VMs tjänst som styrelseordförande eller VD i SAAB i avtalet. Inte heller finns det något skrivet avseende eventuell bonus till VM.

Enligt ett memo författat av skattejurister på Deloitte ställt till SAAB fastslås att VM dels är indirekt ägare till SAAB via Spyker tillika ägare av TUG. Vidare fastslås att han är styrelseordförande samt VD (från 2 maj 2011) i SAAB. Därvid anser Deloitte att det kan vara svårt att fastställa att särskilja VMs olika roller vilket skulle kunna leda till att VM betraktas som anställd.

Nedan följande en sammanställning av fakturor erhållna under 2011

Period 2011	Belopp EUR	Fakt. datum	Förfallo datum	Betalnings datum	Kommentar
Januari	50 000	14 januari	23 januari	19 januari	
Februari	50 000	8 februari	15 februari	15 februari	
Mars	50 000	8 mars	15 mars	16 mars	
April	50 000	?	?	29 april	1), 2)
Maj	50 000	14 april	15 maj	27 maj	2)
Juni	50 000	8 juni	15 juni	1 juli	3)
Juli	50 000	8 juli	15 juli	8 juli	4)
Augusti	?	?	?	?	5)
September	15 000	28 september	ASAP	29 september	6)
1-15 oktober	25 000	1 oktober	ASAP	13 oktober	7)
16-31 oktober	25 000	16 oktober	Anges ej	18 oktober	7)
1-15 nov	25 000	28 oktober	Anges ej	31 oktober	8)
16-30 nov??	25 000	?	?	25 november	9)
Tillkommande					
Bonus 2010	156 800	14 april	Anges ej	?	10)

- 1) Bolaget erhåller ingen faktura för april utan här används mars månads faktura samt emails som underlag.
- 2) Utgiftskvitto ej attesterat.
- 3) Utgiftskvitto daterat 8 juni men med text ”management fee VR Muller May 2011 invoice no. 0031”. Faktura 0031 avser maj 2011. Attesterad av RS.
- 4) Upprättad av tjänsteman på SAAB och enligt namnförtydligande attesterad av RS.
- 5) Inget underlag eller betalning funnen.
- 6) Här bör noteras att vi funnit en kreditnota med texten ”Credit note on Invoice LAT 0037 dated 8 september 2011”. Vi har dock inte funnit faktura LAT 0037. Istället bokförs faktura LAT 0039 enligt ovan. Inget utgiftskvitto funnet och således ingen attest.
- 7) Attesterad av tjänstman på SAAB.
- 8) Inget utgiftskvitto funnet.
- 9) Inget utgiftskvitto, faktura eller övrigt funnet. Dock har vi funnit en betalning med referens ”lat 0042”, vilket stämmer med nummerserien eftersom faktura för perioden 1-15 nov har fakturanr 0041.
- 10) Fakturan kommer från TUG, dvs samma bolag som för resterande betalningar till VM. Enligt texten så avser det bonus för 2010. Vidare på fakturan står det; ”Please transfer € 96 800 of the above mentioned total to LAT Management NV (bank account information below) and please transfer the remaining € 60 000 into the account of Spyker Cars N.V.”

Enligt ett bifogat email framgår följande; ”Dear Jan Ake, Your base salary is SEK 4 400 000 or € 490 000”. Your bonus is 40% (based on the KPI's) so € 196 000. Victor's time was considered to be 80% SAAB, 20% Spyker, so Victor's bonus would be 32% of € 600 000 = € 192 000. Considering you are doing your jobs together, especially for the important issues, the SVB decided that you should both have the same amount at € 196 000”. Det framgår vidare att RS bonus uppgår till € 160 000,

vilket vad vi kan se faktureras från SWAN i mars 2011 som en del i management fee (se ovan). SVB skulle kunna stå för Spyker Supervisory Board.

Fakturerat belopp om EUR 156 800 motsvarar 80% av EUR 196 000. Attestering på utläggskvittona (ett på EUR 96 800 och ett på EUR 60 000) är JÅJ. Vi har inte funnit någon utbetalning avseende ovanstående.

Vi kan inte se att avtalet daterat den 5 september 2011 ger SAAB en skyldighet att betala ut en bonus. Vi noterar att Bolaget under denna period befinner sig under extrem likviditetspress och har stoppat produktionen.

Vi vill betona att mottagare av delar av beloppet och fakturans utställare inte är samma juridiska person.

Samtliga fakturor bokförs hos SAAB som ”utgiftskvitto”. VMs bolag är registrerat på Nederländska Antillerna men mottagare för samtliga betalningar är en bank i Spanien (CVALESVV, Caja de Ahorros de Valencia). Enligt samtliga ovanstående fakturor skall betalning ske till en bank på Mallorca. Vi har inte haft möjlighet att kontrollera huruvida dessa två banker, som ligger på olika orter, är samma bank. Bankkontonumret ser dock ut att vara detsamma.

Här bör omnämnas att vi har funnit på fakturor från 2010 där betalning sker till annat kontonr och med annan mottagare även om banken är densamma.

Utveckling av verksamhetsfordringar respektive verksamhetsskulder mot GM- resp SAAB-bolag
Granskning har skett av kontoserier gällande fordringar; AR 156200 för SAAB, AR 156300 för GM omfattande ca 60 konton, samt skuldkonton AP 246200 för SAAB och AP 246300 för GM omfattande drygt 40 konton, totalt drygt 100 olika konton.

Utveckling av verksamhetsfordringar respektive verksamhetsskulder mot GM- resp SAAB-bolag
Granskning har skett av kontoserier gällande fordringar; AR 156200 för SAAB, AR 156300 för GM omfattande ca 60 konton, samt skuldkonton AP 246200 för SAAB och AP 246300 för GM omfattande drygt 40 konton, totalt drygt 100 olika konton.

Verksamhetsfordringar

Verksamhetsfordringar som bolaget har mot andra SAAB bolag har under Q3 till Q4 ökat för:

• SAAB Cars NA Inc	147 MSEK
• SAAB Automobile Parts AB	76 MSEK
• SAAB Automobile Powertrain AB	44 MSEK
• SAAB Automobile Tools AB	3 MSEK
• SAAB Automobile Italy S.R.	3 MSEK

Övriga har varit oförändrade efter Q2 2011.

Verksamhetsfordringar som bolaget har mot GM bolag har varit oförändrade Q2-Q4 2011 förutom för följande ökning:

• ADAM Opel AG	7 MSEK
• GM CO	32 MSEK

Verksamhetsskulder

Ökningen av verksamhetsskulder som bolaget har mot andra SAAB bolag under Q3-Q4 har främst varit mot:

• Saab Automobile Tools AB	945 MSEK
• SAAB Automobile Powertrain AB	120 MSEK
• SAAB Automobile Parts AB	195 MSEK
• SAAB Cars NA Inc	33 MSEK
• SAAB GB Ltd med	12 MSEK.
• SAAB Automobile Property AB	3 MSEK

Verksamhetsskulder som bolaget har mot GM bolag har ökat främst mot 5 bolag:

• GM Powertrain-Germany	44 MSEK
• North American Operations	38 MSEK
• Global Tooling Service Co	24 MSEK
• GM Global Technology Op. Inc	21 MSEK
• ADAM Opel AG	14 MSEK

Sammanfattningsvis kan konstateras att samtliga mellanhavanden har förändrats genom en nettoökning av skuldsättningen.

Kvittningar, krediteringar och förtida betalningar

Kvittningar, krediteringar och förtida betalningar med närstående har granskats från och med 1 juni 2011 med avseende på belopp över 5 MSEK. Granskat material avser poster i reskontror samt ca 40 transaktioner som gått vid sidan om reskontrorna.

Vi har i samband med detta funnit 10 169 000 USD som utbetalats under sommaren 2011 till GM för SAAB 9-4X. Vi saknar någon form av faktura då underlagen endast är e-mail och utbetalningskvitton från SEB. Beloppet betalades till olika GM bolag varav 3 300 000 USD utbetalats till GM Europe Treasury Company AB. Denna betalning överförs 2011-06-29. Per samma datum finns en e-mail korrespondens mellan Mikael Jacobsson på Bolaget samt Brian H. Hazen från GM Finance där denne Brian konfirmerar mottagandet av 3,3 MSUD vilket skall motsvara nästkommande två veckors byggande av 127 st. fordon. Vi har inte kunnat finna några ytterligare underlag avseende övriga utbetalningar.

SAAB bokför i mars 2011, 10 MUSD som amortering på ett lån från SAAB Cars NA. Den 14:e december bokförs detta om efter information från Accounting Manager Debbie Verriest vid SAAB Cars NA där hon informerar *"I booked the \$10M GM took from our restricted cash to pay your invoices to the loan account"*. SAAB bokför då om amorteringen till en fordran på GM per 14 december 2011, dvs skulden till SAAB Cars NA ökar åter. Bokföringstexten den 14 december 2011 är: *"Deposit for 9-4x komponenter ianspråktagen av GM"*.

Slutsats

SWAN har 2011-09-06 lånat 2 MEUR utan säkerhet av Bolaget vilket inte har återbetalats vid konkursutbrottet.

Baserat på avtal med Spyker/ SWAN daterat 2010-02-24 har Bolaget erhållit fakturor från motparten uppgående till 3 133,7 TEUR under 2011. Några underlag, förutom en specifikation av vad det avser, i form av fakturakopior eller utläggsredovisning finns inte bilagt fakturorna. Av beloppet kvarstår 2 815,6 TEUR som obetalt vid konkursutbrottet och motparten avser att kvitta delar mot erhållet lån.

Bolaget har under 2011 erhållit totalt 35,6 MEUR i aktieägartillskott från Spyker/ SWAN.

Bolaget har under 2011 erlagt 50 TEUR månadsvis till ett bolag baserat på Nederländska Antillerna kontrollerat av VM. Ett avtal daterat 2011-09-05 konstaterar att ett avtalsförhållande funnits tidigare men att det nu bekräftas i skrift. Trots att avtalet stipulerar betalningsvillkor 47 dagar från fakturans mottagande, sker betalning i samtliga fall snabbare än så och inte sällan inom en vecka. TUG har vidare i april 2011 fakturerat Bolaget en bonus för 2010 om 96,8 TEUR, vilken inte utbetalats vad vi kan se. Något stöd för att SAAB skall betala ut bonus finns inte i avtalet.

Vi kan inte uttala oss om ovanstående betalningar för 9-4x är rena förskott eller om leverans skett därefter. I e-målet nämns även ytterligare betalningar som behövs innan 2011-07-01 för ”engineering/tooling”

För övriga mellanhavanden har nettoökning skett av skuldsättningen.

Specialfrågor

Transaktioner under 2011 med Lofalk Advokatbyrå AB (Pärm C)

Vi har som särskilt uppdrag ombetts granska utbetalningar och transaktioner med ovanstående advokatbyrå under 2011 då dess företrädare Guy Lofalk utsågs till rekonstruktör i september 2011. Här bör nämnas att samma advokat utsågs till rekonstruktör för den företagsrekonstruktion som genomfördes i SAAB under 2009.

I syfte att underlätta för läsaren har vi delat upp dessa transaktioner i tre delar benämnda:

- Arbete utfört under 2010 och våren 2011 fakturerat före 1 juni 2011
- Arbete fakturerat efter 1 juni 2011
- Arbete som skall bekostas av ägaren SWAN

Arbete utfört under 2010 och våren 2011 fakturerat före 1 juni 2011

SAAB erhåller under vintern 2010 och våren 2011 sammanlagt sju fakturor från Lofalk Advokatbyrå AB för arbete utfört under perioden 15 september 2010 – 31 mars 2011. Totalt uppgår dessa till c:a 175 TEUR vilket bokförs som kostnader samt leverantörsskulder. Arbetet specificeras på respektive faktura och avser huvudsakligen återkrav lönegaranti, uppdrag som förordnad Tillsynsman samt tvist med Platzer. Här bör särskilt nämnas faktura nr 10524 med förfalldatum 2011-05-07 och belopp 406 909 SEK. Se mer om denna nedan.

Vi har i vår granskning funnit följande fakturor (alla belopp är inklusive moms):

Period	Fakt. Nr.	Belopp EUR	Belopp SEK	Fakt. datum	Förfallo datum
16-30 sep 2010	10502	17 833		2010-12-30	2011-01-09
1-15 okt 2010	10503	28 011		2010-12-30	2011-01-09
16-31 okt 2010	10504	35 549		2010-12-30	2011-01-09
1-15 nov 2010	10505	25 645		2010-12-30	2011-01-09
16-30 nov 2010	10506	21 699		2010-12-30	2011-01-09
1-15 dec 2010	10507	1 478		2010-12-30	2011-01-09
Summa:		130 215			
1 jan- 31 mars 2011	10524		406 909	2011-04-27	2011-05-07
Summa:			406 909		
Totalt belopp omräknat	EUR	174 886		(omräknat)	

Alla belopp är inklusive moms.

Ingen av ovanstående fakturor betalas av SAAB utan betalningsansvar för dessa fakturor (totalt drygt 174 TEUR) övertas i samband med upprättande av kontrollbalansräkning av moderbolaget SWAN per 31 augusti 2011 och beloppet 175 TEUR redovisas som ett aktieägartillskott vilket ökar eget kapital. Det bör dock noteras att samma belopp tidigare redovisats i resultaträkningen som kostnader varför SAAB totalt sett inte ökar sitt eget kapital. Vi har erhållit en tillskottshandling daterad i september 2011 som inkluderar denna post.

Arbete fakturerat efter 1 juni 2011

Vi har tagit del av ett e-mail daterat 2 september 2011 där "acting CFO" RS instruerar Lofalk Advokatbyrå AB att skicka tre fakturor avseende "advance payment" i tre delar enligt följande:

- SEK 406 909 "dated preferably on, or before, July 29",
- "advance payment for EUR 60k made by SAAB last week"
- "advance payment for EUR 100k still to be made by SAAB"

Vi har i vår granskning funnit följande fakturor (alla belopp är inklusive moms):

Fakt. Nr.	Belopp	Fakt. datum	Förfallo datum	Betalnings datum	Kommentar
10557	SEK 406 909	2011-07-29	2011-07-29	2011-07-29	1)
10550	EUR 75 000	2011-08-26	2011-08-26		Ej bokförd eller betald
10558	EUR 60 000	2011-08-26	2011-08-26	2011-08-29	
SAAB 1	EUR 125 000	2011-09-02	2011-09-02	2011-09-07	Avser deposit
10563	SEK 1 890 781	2011-09-15	2011-09-25		Ej bet
10563	SEK 303 222	2011-09-15	2011-09-25		Ej bet

1) vilket omräknat till EUR blir ca 45 000 EUR.

Som framgår ovan erhåller Lofalk Advokatbyrå ca 230 TEUR (drygt 2 MSEK) inklusive moms eller drygt 1,6 MSEK) exklusive moms.

Fakturorna 10557 respektive 10558 innehåller texten "A'conto for legal services regarding pre-study of reorganisation of SAAB Automobile AB, in accordance with agreement between Guy Lofalk and Rob Schuyt", med tilläggen "on account no" 1 och 2.

Noterbart är att det i e-mail korrespondens framgår att betalning utförd 2011-07-29 enligt ovan avser faktura 10524 med förfalldatum 2011-05-07.

Faktura 10563 uppgår brutto till 3 171 000 SEK (exkl. moms) och innehåller en specifikation över utfört arbete till och med 15 september 2011. Från detta belopp dras belopp avseende fakturorna 10557, 10558 samt SAAB 1, en "deposit" om 125 TEUR, vilket ger slutsumman 1 890 781 SEK. Vi har även funnit ytterligare en faktura med samma fakturanummer (10563) uppgående till ett annat belopp 303 222 SEK netto (istället för 1 890 781 SEK enligt ovan).

Noterbart är vidare att vi inte kunnat hitta av faktura 10550 eller för faktura 10563 i redovisningen och därmed heller ingen utbetalning avseende respektive belopp. Det kan dock inte uteslutas att fakturorna senare krediterades. En hantering i enlighet med god redovisningssed torde dock var att bokföra både den ursprungliga fakturan samt kreditfakturan. Det finns också en risk att dessa fakturor inte konterats som konsultkostnader eller advokatarvoden eller inte hanterats via leverantörsreskontran (s k manuell bokning) alternativt betalats med belopp understigande 1 MSEK och att vi därför inte funnit dem i samband med vår granskning.

Noterbart är dateringen på fakturorna ovan med hänsyn till dateringen på instruktionen från SAAB samt bristen i nummerföljd kopplat till dateringen på fakturorna.

Vi har inte funnit något avtal mellan parterna som reglerar ovanstående arbete.

Arbete som bekostas av ägaren SWAN

Vi har funnit ett avtal daterat 8 september 2011 mellan SAAB, ägaren SWAN och Lofalk Advokatbyrå AB. Av detta avtal framgår att *"The engagement will be with Swan and Lofalk's fees and expenses will be paid directly by SWAN as not to burden Saab with additional cost at this time"*. Uppdraget avser att Lofalk skall agera som rekonstruktör samt att finna nya kort- och långsiktiga investorer med tillräcklig finansiell styrka att utveckla SAAB till ett lönsamt bolag i framtiden. Det framgår också att externa konsulter kan anlitas i enlighet med överenskommelse med SWAN. Som beskrivits ovan lånar SAAB via dess dotterbolag Powertrain den 6 september 2011 ut 2 MEUR till SWAN. Ett av skälen som anges för lånet är att *"to make payments to the administrator of the Lender"*.

Sammanfattning

Förutom ett avtal daterat 8 september 2011, där SWAN och SAAB är motpart, vilket reglerar Lofalks arbete som rekonstruktör har vi inte funnit några avtal som reglerar transaktioner mellan Lofalk Advokatbyrå AB och SAAB.

SWAN övertar per 31 augusti betalningsansvar för fakturor som ställts ut av Lofalk Advokatbyrå AB under vintern och våren 2010/2011 via ett aktieägartillskott. Dessa betalningar sker därför inte från SAAB och posterna har därmed inte netto minskat eget kapital i SAAB.

Det finns indikationer på att en betalning som sker 2011-07-29 avser en faktura med förfalldatum 2011-05-07 istället för den förskotts faktura med fakturadatum 2011-07-29 som Bolaget 2011-09-02 begär att få.

Utbetalningar om totalt drygt 2 MSEK (eller drygt 1,6 MSEK exklusive moms) sker från bolaget under perioden augusti – september 2011 vilka bokas som konsultkostnader alternativt som advokatkostnader. Arbetet anges som *"services and planning for possible reorganisation"*.

Göteborg 2012-11-29

Kent Lindholm
Auktoriserad revisor

Grant Thornton

An instinct for growth™

Grant Thornton Sweden AB är ett medlemsföretag inom Grant Thornton International Ltd (Grant Thornton International). Hänvisningar till Grant Thornton avser Grant Thornton International eller dess medlemsföretag. Grant Thornton International och medlemsföretagen utgör inte en global koncern. Medlemsföretagen tillhandahåller tjänster som självständiga och oberoende företag.